M. Turhan Tan'ın
Müessesemiz tarafından çıkarılan en son eserleri
Hurrem Sultan 150 Kr.
Viyana Dönüşü 150 »
Kadın Avcısı 100 »
Tarihî Musahabeler 75 »
Tarihte Türkler için söylenen büyük sözler 25 »
— Cumhuriyet Matbaası —

Cumhuriyet

Onyedinci : 5795

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cumartesi 29 Haziran 1940

HARB ALBÜMÜ
Bugün çıktı
Harb sahasından fotoğraflar, askerî mütehassısların dün, bu gün, yarın hakkındaki düşünceleri, tahminleri
(10 kuruş)

Rusya Besarabyayı İşgale başladı

Sovyet ordul dün Kişinav ve Çernoviç şehirlerine girdiler; Rumenl hiç bir askerî mukavemette bulunmadılar

Rumanyada numî seferberlik

Hükûmetin bir tantısını müteakıb dün gece bütün sınır silâh altına alındı

Besarabya Ve Balkanlar

Evvelki gün Sovyet Rusya Hariciye Komiseri Molotof tarafından Rumanya'n Moskova sefirine verilen bir ota ile revisionnist politikanın bir afhası daha halledilmek yoluna irmiş bulunuyor. Bu nota mucince, Sovyet Rusya, yirmi iki sedenberi ilhakını hiç bir zaman nımadığı Besarabya'yı ve Bukoina'nın bir kısmını isteyor. Rumanya hükûmetinin verdiği cevabdan bu taleblerin yerine getirileceğini anlayoruz.

Birdenbire meydana çıkan bu hâdise, hiç bir yerde sürpriz tesiri yapmadı ve hayret uyandırmadıya, bunun sebebini, geçen ağusta Rus - Alman paktının imzasından sonra, Moskova hükûmeti tarafından takib edilen hudud tasfi politikasının bu güne kadar mantıkî ve tabiî bir seyir takib etmiş olmasında aramalıyız.

Hakikaten, Brest - Litovsk muahedesile, kendi hududlarının muhafazası hesabına çok gayrimüsaid şartlar altına girmiş bulunan Sovyet Rusya, bizzat iştirak etmediği 1919 muahedelerile de bir takım kayıblara uğramıştı. Sovyet Rusyanın, bir gün nasıl olsa bu kayıbları telâfiye çalışacağı muhakkak sayılıyordu. Nitekim, geçen ağustosun 24 ünde Almanlarla akdedilen karşılıklı anlaşmadan sonra, Moskova hükûmetinin derhal faaliyete geçtiği görüldü. Evvelâ, Baltık kenarındaki küçük devletlerin elinde bulunan mühim üsler temin edildi. Sonra, Polonya hududları içinde vaktile Rusyaya âid olan arazi tekrar Sovyet Rusyaya katıldı. Ve nihayet Leningrad'ın ve umumiyetle garbî Rusyanın müdafaası için elzem olan Fin toprakları yeniden ele geçirildi. Bütün bu hâdiselerin büyük bir kısmı müzakere yolile halledilmişti. Yalnız sonuncu davayı kazanmak için Finlandiya ile çetin ve yorucu bir harbi göze almak icab etti. Bu harbin devamı müddetinde bir takım şayialar işittik, bazı iddialar ileri sürüldüğüne şahid olduk. Sovyetlerin emperyalist emelleri besledikleri, sosyalist rejimin prensiplerine aykırı bir hareket hattı takibine başladıkları söylendi. Fakat bütün bu iddiaların doğruluğunu ispat eden bir delil görmedik. Bilâkis Sovyet Rusya Fin ordusunu mağlûb ettikten sonra, memleketi baştanbaşa işgale tenezzül etmedi. Fin topraklarında, kendi millî müdafaası için lüzumlu gördüğü mıntakaları ele geçirdi ve daha ileri gitmedi. Bu gün Finlan-

NADİR NADİ

[Arkası sahife 3 sütun 7 de]

Başka hangi bir talebe Bükreş hükûmetinin cevabı vereceği bildiriliyor

Moskova, 28 (Hususî) — Sovyet elçisi Davidesco, Rumen hükûmetinin Besarabyayı ve şimali Bukovinayı Sovyetler Birliğine terke ve müzakere suretile sulhan halli için Sovyet hükûmetinin geniş bir esas üzerinde müzakereye hazır olduğunu bildirmiştir. Bas Hariciye Nazırı Molotof, Rumanyanın cevabını vazıh addetmemiş ve ükûmetine ikinci bir nota vermatomda mevzuu bahsedilen a 3 haziran saat 14 ten itibaren 4 nda tahliyesini taleb etmiş ve kıtaatının 28 haziran tarihinde Çernof ve Kişnef ve Akkerman şehirlerini eğini bildirmiştir.

Sovyet talebleri edildi

Moskova 28 (Hususî) — Rumen hükûmeti Besarabya ile Bukovinanın askerî işgali ve bu tahliyesi şartlarına mutabık oldüğünü bildirmiş ve son günlerde yağan ar neticesinde münakalâtın duçar olütun 3 te]

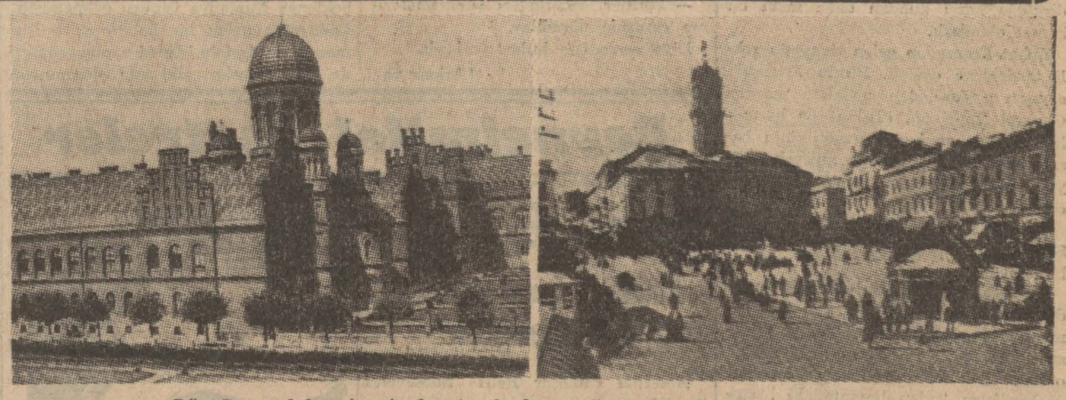

Dün Rus orduları tarafından işgal olunan Çernoviç şehrinden iki manzara

Rusya Macaristana da bir nota mı verdi?

Sovyet ordusunun Besarabyayı işgali Budapeşte'de endişe ile karşılanıyor

Nevyork, 28 (Hususî) — Bükreşten bildirildiğine göre, Sovyet Rusya hükûmeti Macaristana bir nota tevdi ederek, Çeko-Slovakyanın taksiminden sonra Macaristana ilhak edilen Rütenyadaki Ukraynalıların Sovyet himayesine terkini istemiştir.

Macaristanda endişe

Budapeşte 28 (a.a.) — Röyter bildiriyor: Rumanyaya verilen ültimatom İtalya harbindenberi böyle bir hareketten çekinmekte olan Macaristanda hayretle karşılanmamıştır. Kabine bir çok saatler imtidad etmek üzere haftalık mutad içtimaını yapmıştır. Başvekil Teleky'nin Kral Naibi Horthy'yi dün iki defa ziyaret etmiş olduğu söylenmektedir. Resmî beyanat ile de takviye olunan umumî kanaat Sovyet Rusya tarafından yapılan talebler diğer bazı taleblerin bir mukaddemesinden ibaret değilse Macar hükûmetinin bizzat hareket hususunda hiçbir tedbir ittihaz etmiyeceği merkezindedir. Sovyet hareketinin de Almanyanın muvafakatile yapılmış olduğu kanaati bu mesele hakkındaki Macar noktai nazarını bittabi tadil etmektedir. Maamafih efkârıumumiye Rusyanın yakında dikkat nazarlarını Slovakyaya çevireceği ve Rumanyadaki Sovyet nüfuzunun Besarabyanın garb hududlarında tevakkuf etmiyeceği hakkında intişar etmiştir.

İhtiyatlar silâh altına alındı

Nevyork, 28 (Hususî) — Macar hükûmeti, Rumanyada cereyan eden hâdiseler üzerine ihtiyat sınıflarını silâh altına çağırmıştır.

Kont Teleki ve Çaki İtalyan - Alman elçilerile görüştüler

Budapeşte 28 (a.a.) — Hariciye Nazırı Kont Czaky ile Başvekil Kont Teleki, dün akşam Molotof tarafından Moskovadaki Rumanya sefirine verilmiş olan nota üzerine Tuna - Balkan mıntakasında tehaddüs etmiş bulunan yeni vaziyet hakkında İtalyan ve Alman sefirleri ile görüşmüşlerdir.

Macar ajansının tekzibi

Peşte 28 (Hususî) — Macar ajansı bu akşam aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

«Bükreş gazeteleri bu akşam fevkalâde nüshalar neşrederek, Sovyetlerin Macaristana bir nota tevdi ettiklerini ve Rütenya ile Slovakyayı istediklerini yazmışlardır. Macar ajansı, bu haberleri resmen tekzib etmektedir.

Rus - Rumen müzakeresinde Sovyet murahhası Budienni

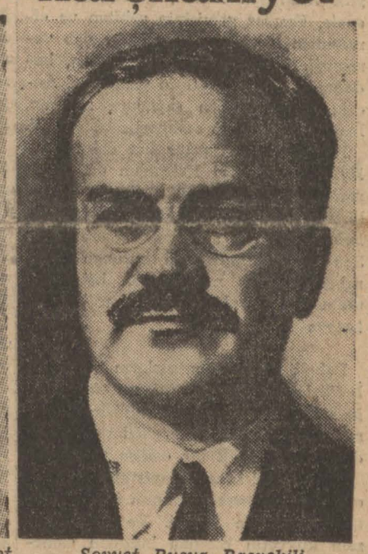

Sovyet Rusya Başvekili Molotof

Suriye muhasamata nihyet verildi

Diğer ansız müstemlekeleri hal devam edecekler!

Âyan veneb'usan azaları Mareşal Peten'e samaz bağlılıklarını bildirdiler

Fransız alyan mütarekesi Roma civarındaki şatoda eşal Badoglio tarafından okunuyor

...

Kudüs 28 (a.a.) Röyter: General Mittelhauser, Suri muhasamatın tatil edildiğini bildir. General, Fransız bayrağının Su de dalgalanmakta devam edeceğini i etmiştir.

Neşred tebliğ

Londra, 28 (a.a. Röyter'in Suriye hududundaki mul ri bildiriyor: Orta şark Fransız kuvv ri kumandanı General Mittelhauser Suriyedeki Fransız yüksek kom i Gabriel Puaux, neşrettikleri bir b name ile, Fransanın imzaladığı mü ke şartları manda altındaki arazi va inde bir değişiklik vücude getirmedi den İtalya ve Almanyaya karşı mu amatın tatilini emreylemişlerdir. Fra bayrağı, bu mıntakalarda dalgalanmakta devam edecek ve Fransa, orta şarkta vazifesine devam eyleyecektir. Bu haber, dün Beyrut radyosu ile yayılmış ve bu gün matbuat ile neşredilmiştir. Röyter'in öğrendiğine göre, manda altındaki iki devletin idaresi eskisi gibi devam edecek ve Fransız kuvvetleri memleket dahilinde kalacaktır. Filistin ile münasebetlerde maddeten bir değişiklik olmıyacak ve sanıldığına göre, Suriye ile ticaret normal surette devam edecektir.

Cenubî Afrikadaki Fransızların kararı

Yohannesberg 28 (a.a.) — Röyter ajansı bildiriyor:

[Arkası sahife 4 sütun 1 de]

Iraklı nazırların Ankara ziyareti

Yapılan görüşmeler, iki memleket için çok faydalı oldu

Ankara 28 (a.a.) — Irak Hariciye ve Adliye Vezirlerinin Ankarayı ziyaretleri münasebetile aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

«Cumhuriyet hükûmetini ziyaret etmek üzere Ankaraya gelmiş olan Irak Hariciye Veziri Nuri Said refakatinde Adliye Veziri Naci Şevket olduğu halde Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul buyurulmuşlardır.

Nuri Said ve Naci Şevket, Başvekil Dr. Refik Saydam ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile müteaddid görüşmeler yapmış ve bu görüşmeler esnasında umumî vaziyeti birlikte mütalea eden Türkiye ve Irak devlet adamları iki komşu memleket arasındaki sıkı dostluk ve menfaat rabıtalarını bir kere daha memnuniyetle müşahede ve tespit etmişlerdir. Aradaki münasebetlerin bu hayırlı seyrinde mes'ud inkişaflar hasıl olacağını gösteren tam mutabakatı efkâr, Irak Vezirlerinin Ankara seyahatini iki komşu ve dost memleket için çok faydalı kılmıştır.»

Nuri Said Paşa Ankaradan ayrıldı

Ankara 28 (a.a.) — Irak Hariciye Veziri Nuri Said Paşa, bu akşamki Toros ekspresile Iraka dönmek üzere Ankaradan hareket etmiş ve istasyonda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Hariciye erkânı, İngiltere, İran ve Efganistan büyük elçilerile Irak elçisi ve elçilik erkânı tarafından teşyi edilmiştir. İstasyonda bir askerî kıt'a, ihtiram vazifesini ifa eylemiştir.

Uzakşarkta vaziyet

Japon kıt'aları, Fransız Hindiçinisindeki ileri hareketlerine devam ediyorlar

Tokyo, 28 (a.a.) — Japon kıtaatı şu anda, Hongkong hududu boyuca hemen bütün mevkilere yerleşmiş bulunuyor. Çankayşek'e giden malzemenin mühim bir deposu telâkki edilen Shayuyung'da bu mevkiler arasındadır. Fransız Hindi Çinisinin şark hududunun Japonlar tarafından işgaline metodik bir tarzda devam edilmektedir Simal hududunu kateden Yunnan-Tu şimendifer hattı şimdilik işgal mıntakası haricindedir.

Fransa teminat verdi

Tokyo, 28 (a.a.) — Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Hindi Çinî meselesi hakkında Japonya ile Fransa arasında husule gelen itilâfın Bordo hükûmeti tarafından Hindi Çiniye yeni bir umumî vali tayini neticesinde hiçbir veçhile değişmiyeceğini beyan etmiştir. Ayni zat Tokyodaki Fransız sefirinin Japon hükûmetine bu hususta teminat verdiğini ilâve eylemiştir.

Tokio 28 (a.a.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Nişi Niiş gazetesile diğer bazı Japon gazetelerine Kongkong'dan bildirildiğine göre, Hindiçinideki Fransız umumî valisi bu makama Amiral Decoux'nın tayin edilmesine rağmen mevkiini terkten imtina eylemiştir.

Hariciye Nezaretinin beyanatta bulunmağa mezun mümessili bu münasebetle yaptığı beyanatta, Japon hükûmetinin Fransız Hindiçinisinin eski ve yeni valileri arasında hiç bir fikir ihtilâfı mevcud olmıyacağı ümidinde bulunduğunu bildirmiştir. Gazeteler,

[Arkası sahife 4 sütun 6 da]

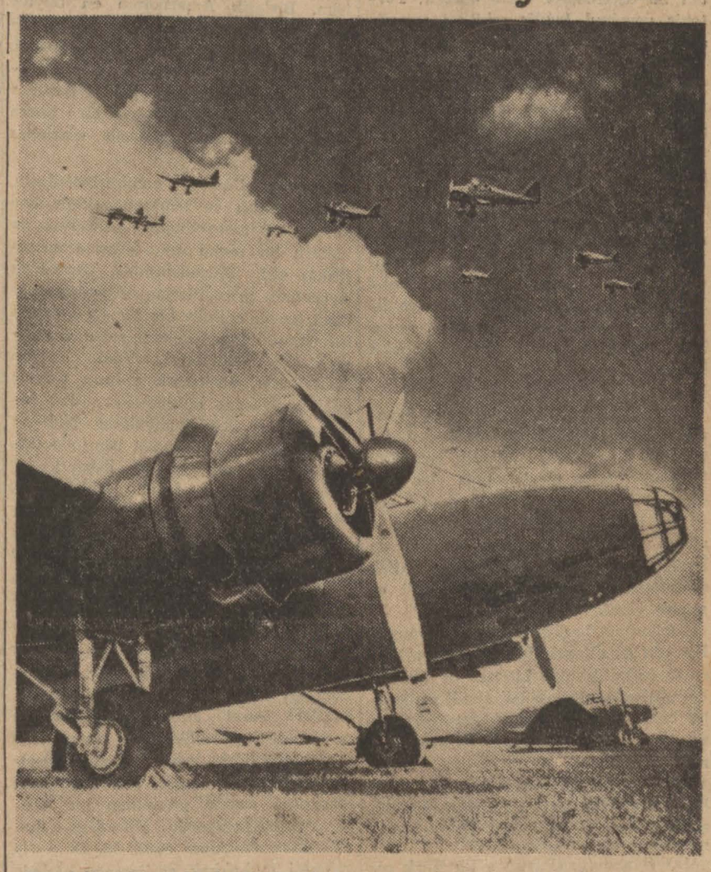

Harekât sahasında faaliyette bulunan Japon tayyarelerinden bir grul

Bulgaristanda

Kabine dün uzun içtimadan sonra şimdiki vaziyeti muhafazaya karar verdi

Sofya, 28 (Telefonla) — Nazırlar Meclisi bu akşam saat 17 de toplanarak geceyarısından sonra saat bire kadar devam eden altı saatlik uzun müzakerelerde bulunmuştur. İçtimada bilhassa Bulgaristanın menfaatleri bakımından Tuna ve Balkanlarda husule gelen yeni vaziyet tetkik edilmiştir. Nazırlar Meclisinin içtimaından sonra hiçbir resmî tebliğ neşredilmemiştir.

Kabinenin kararı

Sofya, 28 (Telefonla) — Salâhiyettar mehafilden alınan malûmata nazaran, Nazırlar Meclisi bu günkü içtimaında

[Arkası sahife 4 sütun 5 te]

Asker dolu bir Alman genisi torpillendi

Londra, 28 (a) — Amirallık dairesi tebliğ ediyor: Tetrarch ismindeki denizaltı gemimiz Neveçin cenub sahilleri açıklarında kıtaatla dolu 8000 tonluk bir düsman nakliye misini torpillemiştir. Gemiye iki torpil isabet etmiştir. Mezkûr geminin refa tinde bulunan 4 motorbot denizaltıya bombalarile hücum etmişlerse de bir n ice elde edememişlerdir. Denizaltı gemisi müdahale eden düşman tayyarelerin n kaçmağa muvaffak olmuştur.

TARİHTE Türkler ve İngilizler

Tarihî tefrika: 48 — Yazan: ZİYA ŞAKİR

General Napoleon'un hedefi

Büyük bir ısrarla gizlenen bu hedefin İngiltereye olduğu muhtemeldi

Babıali, General Napolyon'un bu nankörce hareketinin sebebini öğrenmek istedi. Bu hususta izahat alması için (Paris sefiri Ali Efendi) ye (1) bir emirname gönderildi.

Fakat bunun cevabından evvel, Babıaliye korkunc bir haber geldi... Bu habere nazaran, (Tulon) limanında büyük bir donanma ile külliyetli miktarda asker hazırlanıyordu. Ve gizliden gizliye, Fransanın (Mısır) ı işgal edeceği rivayet ediliyordu.

Babıali, büsbütün şaşırdı. İnanılmasına imkân olmıyan bu havadis karşısında, fena halde bocaladı. Çünkü, dostluğa karşı bundan daha sarih bir ihanet olamazdı.

Fakat Fransadan gelen rivayetin şekli birdenbire değişti. Bütün Fransada, açıktan açığa dönen şayialara nazaran General Napolyon, (Tulon) da hazır - lanan deniz ve kara kuvvetlerinin başına geçecek, İngiltereye gidecek, Büyük Britanya adasını baştanbaşa istilâ edecekti.

Babıali, biraz geniş bir nefes aldı. Şimdi de İngilterede müthiş bir telâş başlamıştı.

Bu telâşta İngilizlerin çok hakkı vardı. Çünkü, 14 üncü ve 15 inci Lüi zamanlarında, Fransız donanma ve ordusunun İngiltereye hücum edeceğine dair o kadar çok sözler söylenmişti ki, şimdi İngilizler, Tulon limanındaki hazırlıklara ve bütün Fransada çıkan şayialara bakarak büyük bir tehlike karşısında bulunduklarına inanmışlardı.

İngilterede derhal müdafaa hazırlıkları başladı. Donanma, seferberlik emri aldı. Büyük bir şeref ve şöhretin namzedi olan Amiral Nelson, derhal harekete geçti. Hafif bir filo ile bizzat keşfe çıkarak 1797 senesi mayıs ayının 17 nci günü büyük bir cür'etle Tulon limanı önüne geldi. Bir Fransız kurvetini zaptetti. Geminin mürettebatını, ayrı ayrı isticvabdan geçirdi. Limanda yapılan hazırlıkları kâmilen öğrendi Fakat, 500 gemi, 35,000 seçme asker, 6 güzide general, bir hayli âlim, san'atkâr ve saireden mürekkeb olan o büyük hazırlığın hedefi, neresiydi?.. Bu suale, Fransız gemisinin zabitan ve efradından hiç biri, doğru bir cevab veremedi. Çünkü General Napolyon, hedefini büyük bir ısrarla gizlemişti. Ancak, deveran eden şayialara nazaran, İngiltereye hücum edilmesi muhtemeldi.

İngilterede, telâş bir kat daha arttı. Hükûmet, Amiral Nelson'un donanmasını takviye etmek için Amiral Travbiric'in kumandasında bir filo daha yolladı. Sardunya adasının cenubundaki Sen Piyetro limanında bulunan Amiral Nelson'un maiyetinde, beheri 74 toplu 13 kalyonla 50 top çeker bir fırkateyn toplandı.

***

Babıâli, gerek Fransızların ve gerek İngilizlerin hareketlerini uzaktan uzağa takib ediyordu. Ve, İngilizlerin maruz kaldığı tehlike, İngilizlerin hakikî dostlarına büyük bir endişe veriyordu.

1798 - 1212 senesi mayıs ayının 9 uncu günü, Fransız filosunun hareket ettiği İstanbulda işitildi. Ve bu muazzam kuvvetin başında bulunan General Napolyon'un, İngilizlere hücum edeceğine kani bulunan halk tarafından şiddetle alkışlandığı da, rivayetler cümlesindendi.

Şimdi İstanbul, daha geniş bir nefes almıştı. Ve aynı zamanda, İngilterenin uğrayacağı akıbet hakkında da, yeniden telâş uyanmıştı:

Fakat General Napolyon, denize açılır açılmaz, artık hedefini açıkça bildirmiş, evvelâ Malta adasını işgal ettikten sonra, maiyetindeki donanma amiralına:

— Mısır sahillerine...

Emrini vermişti.

Bu sırada Amiral Nelson, gemilerinden bazılarının tamirlerini henüz bitirmişti. Fakat havaların sakin gitmesi, derhal harekete geçmesine müsaid değildi.

İngiliz amiralı, birkaç gün, hava bekledi. Ve rüzgâr çıkar çıkmaz ,demir kaldırarak hareket etti. Tertib ettiği plân, şundan ibaretti: «Şayed Fransız donanması, Atlas Okyanusuna çıkarsa uzaktan bu donanmayı takib edecek; Portekiz veyahud İngiliz sahilleri tecavüze uğrarsa derhal harbe girişecekti.

Nelson, Korsikanın şimalinden geçti Fransız filosunu uzaktan takib etmek için İtalya sahillerine indi. Burada, haziranın 17 nci günü Napolyonun Malta adasını işgal ettiğini ve 22 haziranda da, bütün kuvvetile Mısır istikametinde harekete geçtiğini öğrendi.

İngiliz amiralı, Napolyonun başka bir maksad takib ettiğini anladı. Derhal Mısır sahillerine inerek Fransız donanmasını aradı. Fakat, bulamadı. Çünkü Napolyon, 28 haziranda İskenderiye liman ve kalesini işgal ettikten sonra, harb filosunun büyük kısmını Abokir limanında saklamıştı.

***

Mısırın, böyle anî bir baskınla Fransız ordusu tarafından zaptedilmesi, İstanbulu altüst etti. Fransız siyasetini herkesten fazla tervic etmiş olan Padişah 3 üncü Selim, derhal devlet erkânını toplayarak bir taraftan harb hazırlığı görülmesini, diğer taraftan da İngiltere ve Rusya sefirlerile ittifak müzakeresine girişilmesi için kat'î emirler verdi.

Vaziyetten, herkes müteessir olmuştu. Bir gün evveline kadar sadık dost, kıymetli müttefik, diye hürmet ve muhabbet gösterilen Fransızlar, şimdi namerdlik ve nankörlükle tavsif olunuyor: her tarafta hiddetle söylenen halkın lisanından:

— Şimdiyedek, İstanbulda her devletin elçisinden ziyade Fransız elçisinin sözü dinlenirdi. Halbuki, Devleti Aliyeye azim mazarratı olan Kaynarca muahedesi, Fransalının ihtar ve teşviki üzerine açılmış olan harb yüzünden akdedildi. Yazık ki o zaman, dostumuzu, düşmanımızı tanıyamadık. Gene Fransızları başımıza çıkardık. Hele bu ihtilâlde Fransızlar cümlenin menfuru olup her memleketten tardedilirken, biz onlara karşı gene hürmet ve riayetimizi bozmadık. Koca Fransayı aclıktan kurtardık. Bunca insaniyet ve merdliğimizin mükâfatı bu mu olacaktı?..

Sözleri duyuluyordu.

Halkın bu sözlerine ecnebi sefirleri bile iştirak ediyorlar;

— Türkler, Fransızları şımartmalarının cezasına uğradılar.

Diye serzenişte bulunuyorlardı.

[Arkası var]

(1) O tarihte, (Paris) e ilk Türk sefiri gönderilmişti.

Ekmek çeşnisi

Sert buğdaydan yapılan ekmek matluba muvafık değil

Sert buğdaydan yapılacak ekmek için icra edilen tecrübenin verdiği netice dün Ticaret Vekâletine bildirilmiştir. Belediye, iyi netice alınamıyan bu tecrübeden elde edilen ekmek ıslah edilerek satışa çıkarılsa dahi düşük bir fiatla satılması mütaleasında bulunmuştur. Maamafih sert buğdaydan yapılacak ekmek işinde henüz kat'î bir karar verilmemiş olduğundan tecrübelere devam olunacaktır.

Dün gelen malûmata göre Eskişehir, Bozöyük ve Karaköy değirmenleri İstanbul ekmeği için tenzilâtlı devlet buğdayı almaktan sarfı nazar etmiştir. Buna sebeb olarak Eskişehirden İstanbula muntazam un naklini birçok sebebler dolayısile kabil olmadığının görülmüş olmasıdır. Bu şekilde Eskişehir değirmenlerine verilmekte olan 100 ton buğdayın da İstanbul değirmenlerine verileceği anlaşılmaktadır.

Rumanya vapuru gelmedi

Dün Köstenceden limanımıza gelmesi beklenen Rumanya vapuru gelmemiştir. Bükreşten gelen bir habere göre Rumanya seyrisefain idaresi vapur seferleri de hava seferleri gibi tatil olunmuştur.

Beynelmilel Portreler

Thomas E. Dewey

- Amerika Cumhur Reisliği namzetlerinden -

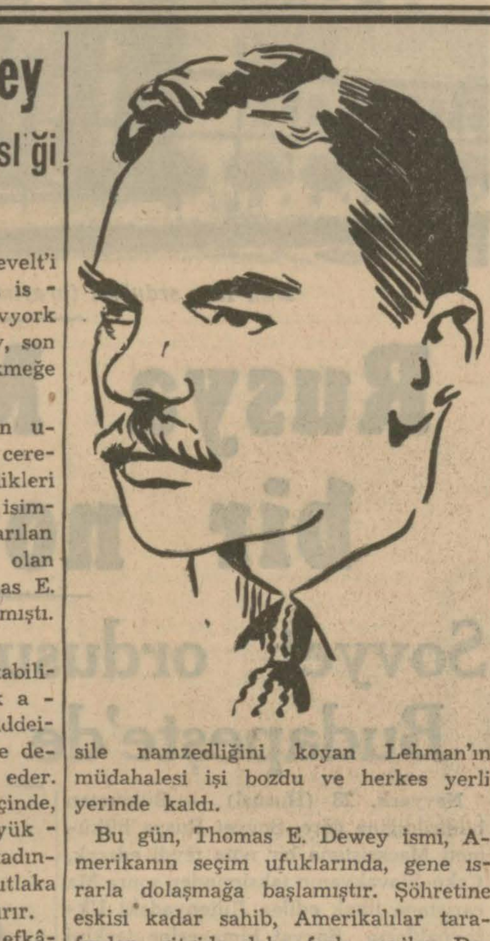

Amerika Cumhur Reisi Roosevelt'i istihlâf etmesi istenenler arasında ismi, 1938 denberi söylenen Nevyork Müddeiumumisi Thomas E. Dewey, son günlerde, gene sahnede gözükmeğe başladı.

Roosevelt'i Cumhur Reisliğinden uzaklaştırmak isteyen türlü türlü cereyanlar en hâd devrelerine geldikleri zaman, bütün Birleşik Amerikada isimleri etrafında gürültüler koparılan namzedler, Roosevelt'e muhalif olan cumhuriyet partisi namzedi Thomas E. Dewey adı yanında pek silik kalmıştı. Bunun sebebleri pek çoktur.

Evvelâ, Dewey gencdir. Çok kabiliyetli, çok zeki, idareci bir hukuk adamıdır. İşgal ettiği Nevyork Müddeiumumiliği makamını, yalnız şahsile değil, sesile de bihakkın temsil eder. Mahkeme salonunun heybeti içinde, zaman zaman iddia makamından yükselen bu davudî ses, jüri azası, kadınlar ve müntehibler üzerinde mutlaka Dewey'in lehinde bir tesir uyandırır.

Thomas Dewey ismi, Amerika efkârıumumiyesine, her telâffuz edilişinde, gene genc Müddeiumuminin lehinde bir hâdiseyi ve bir şahsiyeti hatırlatır:

İspanya - Amerika harbinde, Birleşik Amerika donanmasına kumanda eden. amcası Amiral Dewey. Onun, o tarihte İspanyol filolarına karşı kazandığı zaferi, bu günkü Amerikalılar, Nevyork Müddeiumumisi Thomas Dewey'e mal etmişler gibidir.

Usulleri, an'aneleri, eski dünyadan büsbütün başka olan Amerikada, Cumhur Reisliği, hiç bir vatandaşın itiraz edemiyeceği kadar büyük fevkalâde - liklerden yapılmış kademelere basıla - rak çıkılan bir mevkidir. Orada, an - ane, Cumhur Riyaseti makamını işgal eden şahsiyetin, bilhassa ahlâkî bakımdan, o makamın yüksekliğile rekabet edebilecek bir üstünlüğe sahib olma - sını emreder. Nevyork Müddeiumumisi Thomas Dewey, şahsî sempatisile halk üzerinde bıraktığı tesire, ailevî vaziyeti dolayısile mazhar olduğu hürmete, bir de yüksek ve haklı bir şöhret ilâve etmiştir. Birleşik Amerikanın tir tir titrediği meşhur haydudları, orada bir tek kişi korkutabilmiştir: Dewey. Çocuk hırsızlarına, kasa soyguncularına, yol kesenlere, şantajcılara karşı, bütün medenî cesaretini kullanarak amansız bir mücadele açan; onları, akıllarına bile gelmiyen tuzaklara düşüren; bir numaralı halk düşmanlarını, yılmaz bir azimle yere vuran Dewey, Amerikalıların önce nazarı dikkatini, sonra minnettarlığını kazandı.

Dewey'in şöhreti, mahkeme salonile halk arasına münhasır kalmadı. Kulaktan kulağa, parti binalarından içeri girdi, parti azaları arasında konuşuldu, içtimalarda ruznamelere madde olarak dercedildi ve günün birinde, bu isim, Birleşik Amerikanın en büyük devlet adamı olmağa namzed gösterildi. Cumhuriyet partisi ileri gelenleri, Roosevelt'i senelerdenberi aynı makamda görmekten usanmış farzettikleri Amerika vatandaşına, bir başka sima göstermenin münasib olacağını düşündüler.

Thomas Dewey, cumhuriyetçilerin, gayet hesablı ve temkinli şekilde öne sürdükleri namzedliğini, velvelesiz ve vakarlı bir seçim mücadelesine mevzu ittihaz etti. Mücadelesinde, Roosevelt siyasetinin prensiplerine doğrudan doğruya tevcih edilmiş hiç bir hücum yoktu. Onun içtimaî doktrinlerine de aleyhtarlık etmiyordu. Yani, şahsan Roosevelt'le çarpışmak yolunu tutmuş değildi. Muarızı bulunduğu nokta, demokratların, iktidar mevkiine geldikleri tarihtenberi hükûmet işlerinde tatbik ettikleri metodlardan ibaretti.

Nevyork halkı, kendi şehirlerinde, kendi aralarında doğmuş bir vatandaş olan Roosevelt'le iftihar ettikleri için. onun, muazzam tabirile ancak ifade edilebilen şöhretine dil uzatmanın, kendi taptaze şöhretini sarsmak demek olacağını Dewey çok iyi takdir etmişti.

Müddeiumumî, mücadelesine, suiistimalleri birer birer ortaya çıkarmak, israflara işaret etmek, salâhiyetlerin nasıl suiistimal edildiğini göstermekle iktifa etti. İnkâr kabul etmez delillerle ispat ettiği her hâdise, demokrat parti idaresinin sırtına yükletilen bir mes'uliyet yükü oluyordu. Mücadele o kadar meharetle idare edildi ki, Dewey'in galebesi muhakkak görünmeğe başladı. Fakat, bizzat Cumhur Reisinin arzusile namzedliğini koyan Lehman'ın müdahalesi işi bozdu ve herkes yerli yerinde kaldı.

Bu gün, Thomas E. Dewey ismi, Amerikanın seçim ufuklarında, gene ısrarla dolaşmağa başlamıştır. Şöhretine eskisi kadar sahib, Amerikalılar tarafından, gitgide daha fazla sevilen Dewey, gelecek seçimde, Cumhur Reisliği sandalyasını işgal edecek mi? Bilhassa Amerika mevzuu bahsolunca, netice hakkında, yirmi dört saat evvelinden bile hüküm yürütmek caiz değildir.

Amerikalının, bir namzedi Cumhur Reisi intihab etmesi için fevkalâde şartları nefsinde toplamış olduğunu görmesi lâzımdır. Ancak, Amerikalı, meselâ Dewey'in hususî hayatında şöyle bir adam olduğunu bildiği için de onu cumhuriyet partisinin öteki namzedlerine tercihan Cumhur Reisliğine lâyık görebilir.

Nevyork Müddeiumumisi Dewey, sabahleyin, sekiz buçukta tuvaletini ikmal eder. Saat 9 da, portakal suyundan, üstüne tereyağ sürülmüş ekmekten, suda iki dakika kaynamış rafadan yumurtadan, üç dilim jambondan ve sütlü kahveden ibaret kahvaltısını yer. Saat 9.30 da, gazetelerini okur. New York Times ve Herald Tribune, tercih ettiği gazetelerdir. Ondan sonra, maiyetindeki iki detektif refakatinde, otomobiline biner, işinin başına gider.

Nevyork Müddeiumumisinin, aile hayatında, bütün Amerikaya dürüstlük dersi verecek seviyede bir zevc ve bir baba olduğunu da unutmamak gerektir.

Yağmur, fırtına, dolu

Şehrimizde bir çok yerleri su bastı, İzmir mülhakatında da mezruatın mühim bir kısmı harab oldu

Evvelki akşam başlayan yağmur, gece sabaha kadar gökgürültüsü ve şimşek çakmasile birlikte ve sür'atli olarak devam etmiş, dün gündüz de fasılalı olarak yağmıştır.

Evvelki geceki yağmurun şiddeti, şehrin Limon iskelesi, Hâl önü, Kasımpaşa, Şehremini gibi semtlerinde sulaların birikmesine, hatta bazı yerlerde suların dükkânlara hücumuna sebebiyet vermiş, dükkân sahibleri tuttukları amele ile dükkânlarını temizletmek mecburiyetinde kalmışlardır. Yağmur dün gece de devam etmiştir, havanın yağışlı vaziyeti bu gün de devam edecektir.

Şehremininde Mecidiye mevkii Servimeydanı iki numaralı, ayni semtte Karabaş mahallesi Maslak sokağında 29 numaralı ve Çapa Millet caddesi 296 numaralı evlerin bodrum katlarını tamamen su basmış ve Sarımusa mahallesinde bir evin de sokak kapısına isabet eden kısmı çökmüştür.

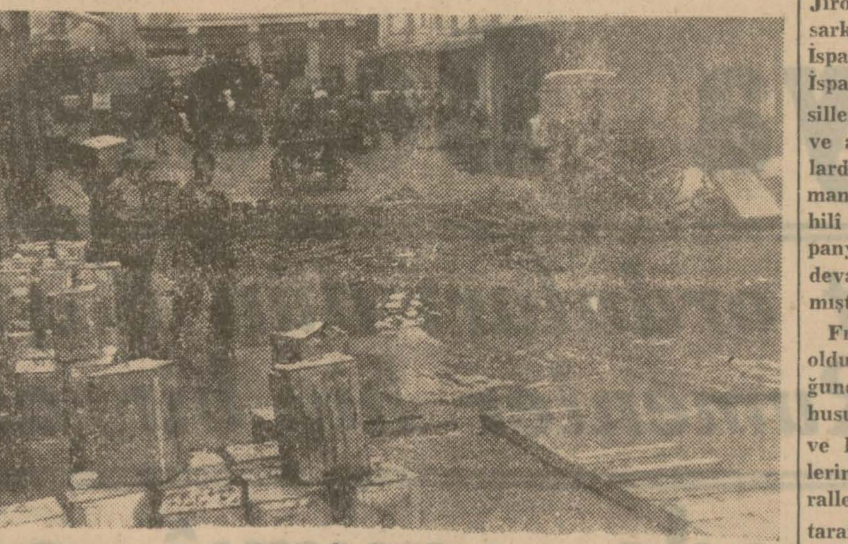

Yemiş iskelesinde sellerin bastığı mıntakadan bir görünüş

Duvar altında kalan ihtiyar öldü

Büyükadada ihtiyar bir bahçıvan dün sabah yağan şiddetli yağmurların tesirile çöken bir duvarın altında kalarak ölmüştür. Alpaslan sokağında 52 numaralı sebze bahçesinde çalışan ve orada yatıp kalkan 60 yaşlarında İstemat, dün sabah saat 6 da bahçenin 3 metre yüksekliğindeki duvarın dibindeki halâda bulunurken birdenbire çöken duvarın altında kalarak derhal ölmüştür.

İzmir ve mülhakatında yağmur ve dolu büyük zararlar yaptı

İzmir 28 (Telefonla) — Bu gün saat beşte şehrimizde ve mülhakatta şiddetli yağmur, fırtına ve dolu düştü. Her tarafta büyük zararlar yaptı. Urladan gelen haberlere göre, bu kazanın muhtelif mahallerine dolu yağmış, bütün mezruat, bağlar, tütünler ve hububat mahvolmuştur. Manisa ve havalisine de şiddetli yağmur yağmıştır. Bağ mıntakalarında zararın büyük olduğu tahmin edilmektedir.

İzmirde mahallelerin bir çok kısımlarını su basmış, iki yere yıldırım düşmüş, münakalât aksamıştır. Bazı eski duvarlar yıkılmış, evler çökmüş, kiremidler uçmuştur.

Bornovaya kurbağa yağmıştır. Belediye, enkazı kaldırmak ve yolları temizlemek için tanzifat amelesini seferber etmek mecburiyetinde kalmıştır.

İnhisarlar Vekilinin yaptığı tetkikler

Raif Karadeniz, bir kaç gün şehrimizde kalacak

Evvelki gün şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün öğleden evvel İnhisarlar umum müdürlüğünde meşgul olmuş, İnhisarlar umum müdürü Adnan Halet Taşpınarla görüştükten sonra İstanbul Gümrük Muhafaza başmüdürü Hasan Koper ve gümrük başmüdürü Methiyi kabul etmiştir Muhafaza ve Gümrük başmüdürleri Vekilin nezdinde uzun müddet kalmışlardır. Bu görüşmede İstanbul limanında faaliyetin hemen hemen durması, yalnız Tuna ve tren yolunun açık bulunması dolayısile çok azalan gümrük varidatı ve memurların vaziyeti üzerinde görüşüldüğü anlaşılmaktadır.

Gümrük ve İnhisarlar Vekili, dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— İstanbula, Vekâletimize taallûk eden işlerle meşgul olmak ve tetkiklerde bulunmak üzere geldim. İki gündür İnhisarlarda tetkik ve temaslarda bulunuyorum. Vekâletimizin mühim iş şubeleri İstanbulda olduğu için burada sık sık temas ve tetkiklerde bulunmak icab ediyor. Tabiî İnhisarlara aid işlerle birlikte fabrikaların tetkiklerini de yapacak, gümrük ve gümrük muhafaza teşkilâtımız üzerinde de meşgul olacağım. Bu tetkiklerimin ne kadar devam edeceğini şimdiden tayin edemem. Fakat bundan sonra tetkiklerimin neticesi hakkında izahat verebilirim.»

ŞEHİR İŞLERİ

Kömür satışları

Dün Belediye İktısad müdürlüğünde bir toplantı yapılmış, bu toplantıda Eti Bankın kömür satış mümessilile yardımcı bayiler görüşmüşlerdir. Şehrin muhtelif mahallerinde açılacak on beş depoda bu yardımcı bayiler Eti Bankın tayin ettiği fiat üzerinden satış yapacaklardır. Banka, kendilerine ayrıca bir kâr verecektir. Bunlar Eti Bankın tayin ettiği fiata zam yapmıyacaklardır.

Kısa Haberler

✻ Belediye, mevsim dolayısile bazı hastalıkların zuhuruna sebeb olabilecek olan açıkta dut ve meyva satışının önüne geçecek tedbirlerin alınmasını bir tamimle kazalardan istemiştir.

✻ Beyazıdda Dökmeciler hamamı sokağında oturan 10 yaşlarında Bürhan, dün Mustafakemalpaşa bulvarındaki kestane ağacına tırmanırken ayağı kayarak düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

✻ Uzun müddet müttefikin kontrolu tarafından Hayfada mevkuf tutulan Aslan Sadıkoğlunun Sakarya vapuru Pire'den İzmire gelmiştir. 1

✻ Liman, antrepo tahmil ve tahliye hamallarının birçok ihtilâflara sebebiyet veren eski arabacılar hissesinden biriken paralarının taksimine dün Belediye İktısad müdürlüğünce başlanmıştır.

MÜTEFERRİK

Ali Çetinkaya şehrimize gelecek

Münakale Vekili Ali Çetinkaya, denizciler bayramını açmak üzere pazartesi sabahı şehrimize gelecektir. Denizciler bayramına, Beykoz önünde bulunan filomuzun da iştirak edeceği anlaşılmaktadır.

Edirnede yeni bir kooperatif

Trakya Umumî müfettişi Kâzım Dirik Edirnede millî mahsulât kooperatifi namile bir kooperatif tesisine karar vermiş ve bu hususta İstanbul Belediye kooperatif müdürünü Ankaraya davet ederek tetkikat icra ettirmiştir. Bu kooperatif millî mahsullerden maada tavuk, tavşan, peynir gibi mahsul ve mallarımızı satacaktır.

Yüksek İktısad ve Ticaretlilerin akşam yemeği

Yüksek İktısad ve Ticaret Mektebi Mezunlar Cemiyeti her sene olduğu gibi bu sne de mekteblerinden mezun olacak genc arkadaşları şerefine 6 temmuz cumartesi günü akşamı saat 21 de Suadiye plâj kazinosunda bir akşam yemeği verecektir.

İhtikâr davaları devam ediyor

Yeniden bazı limoncular mahkemeye verildi

Mıntaka Ticaret Müdürlüğü teşkilâtı tarafından yapılan kontrollar neticesinde yüksek fiatla limon satarken yakalanan altı limoncu adliyeye verilmiştir. Mıntaka Ticaret Müdürlüğü, elde mevcud kontrolörlerle şehrin her tarafında limon fiatlarını kontrol ettirmektedir. Mevcud kontrolörler bu işe kâfi gelmediğinden kâr nispetleri ilân edilmiş olan diğer gıda maddelerinin kontrolları yapılamamakta ve hatta bunların fiatları eskisine nazaran yükselmiş bulunmaktadır. Diğer taraftan limon kontrolunun başlamasile beraber birdenbire bakkallarda limon ortadan kalkmıştır. Buna mukabil çarşıda, pazarda ve mahalle aralarında fahiş fiatlarla limon satan perakendeciler peyda olmuştur. Bunları takib etmek ise mümkün olmamaktadır.

Han kirasını artıran adam hakkında ceza istendi

Mahmudpaşada İrfaniye hanının yeni sahibi Hayim, kira arttırmak suçundan dolayı mahkemeye verilmiştir. Dün muhakemenin tahkikat safhası sonunu bulmuş, Müddeiumumî muavini Tahsin, Harun oğlu Hayim Kaneri'nın, hanı satın alınca o handa ötedenberi sakin muhtelif kiracıların dükkân kirası bedellerini arttırmağa teşebbüs ettiğini, eski kuntratların ibrazı ve şahidlerin ifadelerile sabit görmüş, Millî korunma kanununun 30 uncu ve 58 inci maddelerine göre ceza istemiştir.

Müdafaa da yapılmış, kiracıların, yeni han sahibine karşı söz ve elbirliği ederek bu yolda suç tasni ve isnad ettikleri iddia olunmuştur. Muhakemenin devamı, tetkikle karar verilmesine kalmıştır.

Limanımızdaki İngiliz gemileri gitti

İtalyanın harbe girmesindenberi limanımızda bulunan dört İngiliz şilepi dün sabah limanımızdan hareket etmiştir. Bu gemilerin İngiliz filosunun himayesinde Akdenizi geçecekleri zannolunmaktadır.

Siyasî icmal

Atlantik, Baltık ve Karadeniz

Avrupanın garbında son askerî harekât dahi tamamlanmıştır. Mütareke mucibince Fransanın bütün Atlantik sahili Almanların işgali altında bulunacağından Jiron nehrinin ağzına kadar harben sarkmış olan Alman kuvvetleri bilâhare İspanya hududuna kadar inmişler ve İspanyol ordusu ve hükûmeti mümessillerile Madrid'den gelen Alman sefiri ve ataşemiliteri tarafından karşılanmışlardır. Bu münasebetle İspanya ile Almanya arasındaki sıkı dostluk ve dahilî harb esnasında üç sene Franko İspanyasile Hitler Almanyası arasında devam eden askerî işbirliği hatırlatılmıştır.

Fransanın Avrupadaki topraklarında olduğu gibi müstemleke imparatorluğunda dahi Almanyaya ve İtalyaya husumet durmuştur. Müstemlekelerin ve himaye ve manda altındaki yerlerin başında bulunan Fransız generalleri başkumandan General Veygand tarafından Mareşal Pétain hükûmetine itaate davet edilmişlerdir. Bunların hemen hemen cümlesi biate razı olmuştur. Bunların arasında Suriyedeki Fransız başkumandanı General Mittelhauser bulunuyor. İtaate razı olmıyan bir kaç kumandan ve vali değiştirilmiştir. Bunlar arasında şimdi Japon ordusu tarafından işgal edilmekte bulunan Hindiçinî umumî valisi ve kumandanı General Catrouse vardır. Yerine Amiral Decouse tayin edilmiştir.

General Veygand tarafından azledilip hakkında kanunî takibat yapılacak olan Londradaki Fransız Generali de Gaulle yalnız kalmış ve kurmuş olduğu komite şeklindeki hükûmete taraftar bulamamıştır. Bu hükûmete yalnız Fransız sosyalistlerinin lideri Léon Blum iltihak edebilmiştir.

İngiltere harbde yalnız kalmıştır. Amerikaya bağlanan ümidler Amerikanın haricî siyasetini idarede başlıca amil bulunan âyan meclisinin haricî encümeni reisi Pittman'ın son nutkile büsbütün kaybolmuştur. Bu zat İngiliz donanması Kanadaya çekilmesile bir fayda temin etmiyeceğini ve ancak Amerikan donanmasına iltihak ettiği takdirde Amerikanın müdafaasını takviye etmek gibi hiç olmazsa Amerika için bir faydası olabileceğini söylemiştir.

Sovyetler Birliğinin son talebleri Avrupanın şarkında bir harbe müncer olmamıştır. Rumanya tamamile mutavaat göstermiştir. Dört gün içinde Ruslar istedikleri yerlerin işgalini tamamlayacaklardır.

Macaristanın Rumanyaya ültimatom verdiğine dair deveran eden şayialar teeyyüd etmediği takdirde Rusların Balkanların kapısı önündeki ilerleme hareketi siyasî ve askerî yeni zorluklar doğurmıyacaktır. Estonya, Letonya ve Litvanyanın işgalile Baltık denizi havzasında kat'î vaziyet belirmiş olduğu gibi Rusların Rumanyadan aldıkları yerler ve noktaların işgalile de Karadenizdeki vaziyet istikrar bulmuş olacaktır.

Muharrem Feyzi TOGAY

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin. edilmesin iade edilmez ve zıyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Ekonomi Politik

Mark Twain'den

«Ekonomi politik, her iyi hükûmetin esasını teşkil eder. Her devrin en akıllı insanları, bu mevzuda...»

Yazımı, bu noktasında kestiler ve yabancı bir adamın beni görmek istediğini, aşağıda beklediğini haber verdiler. Kapıya indim, yabancı adamı karşıladım ve ne istediğini sordum. Aynı zamanda, ekonomi politiğe dair olan fikirlerimin kaçmalarından korkuyor, dizginlerini sıkı tutmak için bütün gayretimi sarfediyordum. İçimden, bu yabancı adamın, o dakikada, tepesinde bir buğday yükile, kanalın dibinde bulunmasını temenni ediyordum.

Ben kabıma sığamıyordum. O, çok sakin görünüyordu. Beni rahatsız ettiğinden dolayı müteessif olduğunu söyledi. Fakat, yoldan geçerken, evimde paratoner bulunmadığını görmüş de...

— Evet, dedim, evimde paratoner yok. Bundan ne çıkar?

Şahsan, kendisine göre hava hoş olduğunu, yalnız, bir kaç paratoner koymakla memnun olacağını söyledi.

Ben, bu güne kadar, otellere ve eşyasile beraber kiraya verilen evlere alışık olduğum için, ev sahibi mesleğinde müptediyim. Benim vaziyetimde bulunan herhangi bir kimsenin yapacağı gibi, ele karşı, eski bir ev sahibi gibi görünmeğe çalışıyorum. Binaenaleyh, hem bu sebeble, hem de yabancı adamın elinden yakamı kurtarmak için, çoktanberi, benim de, altı veya sekiz paratoner koydurmak tasavvurunda olduğumu söyledim, fakat, dedim...

Yabancı adam, hayrete düşer gibi oldu, dikkatle yüzüme baktı. Yanlış bir şey yaparsam, hiç değilse vaziyetimden belli etmeyeyim diye sükûnetimi muhaafza ediyordum. Adam, şehirde başka herhangi bir kimseyi müşteri edinmektense beni tercih ettiğini söyledi.

— Pekâlâ!

Dedim ve fikirlerimle, tekrar göğüs göğse mücadele etmek üzere oradan uzaklaşmağa hazırlandım. Adam arkamdan seslendi. Paratoner çubuğunun kaç tane olacağını tamamı tamamına bilmesi; bunların, evin hangi kısmına konulması lâzım geldiğini ve hangi cins çubukları tercih ettiğimi öğrenmesi lâzımmış. Mal sahibliği meselelerine pek az vâkıf bir insan için bunlar tamamen meçhul şeylerdi. Fakat, karşımdaki adam, tecrübesizliğimin galiba farkına bile varamadı. Sekiz çubuk koymasını, hepsini dama yerleştirmesini ve en iyi cins çubuktan kullanmasını söyledim. «Alelâde» malı, kademini yirmi santim hesabile, «bakır kaplama» çubuğu, kademini yirmi beş santimden verebileceğini, otuz santime de «çifte helezonlu, çinko kaplama» mal vereceğini söyledi. Bu çubuk, yıldırımı, nereden gelirse gelsin, herhangi bir anda durdururmuş. Çifte helezon işime geliyordu. Bu marka maldan alacağımı cevaben söyledim. Ve nihayet, yakamı kurtardım, ekonomi politik hakkındaki fikirlerimi yeniden toplamak için yarım saat vakit kaybettikten sonra, yazıma devam ettim:

«... Dehalarının en zengin hazinelerini, tecrübelerini ve bilgilerini kullanmışlardır. Zerdüştten Horace Greeley ye kadar, her devirde, her medeniyetin, her memleketin yetiştirdiği en güzide insanlar...»

Yazımı, bu noktasında, gene yarım bıraktırdılar ve paratonerci ile görüşmek için tekrar aşağı inmemi söylediler. Fırladım. Kafamdaki muazzam fikirler öyle muhteşem kelimelerin derağu şunden teşekkül etmişti ki, her kelime, başlıbaşına, bir çeyrek saat sürecek resmigeçidlik bir heca kafilesi teşkil ederdi. Paratonerci ile bir kere daha karşı karşıya geldik. O gayet sakin ve mültefit, ben pürheyecan ve pürhararet. Bir ayağı yasemin fidelerimin, öteki ayağı hercai menekşelerimin üstünde, elleri kalçalarında, şapkası gözlerine inik, bir gözü kapalı, öteki, ana bacayı şavullamakla meşgul, Rodos heykeli vaziyetinde duruyordu. Beni görünce, bu işte, bir insanı hayatından mahzun edecek bir takım hâdiselerin bir araya toplanmış bulunduğunu söyledi ve ilâve etti:

— Söyleyin allah aşkına, bir tek baca üstünde sekiz paratonerin birden teşkil edeceği manzaradan daha mükemmel bir şey, ömrünüzde gördünüz mü?

Sonra, bir hesab çıkardı. Onun fikrince, damın orasına burasına yerleştirilecek daha sekiz kadar paratonerle, bu iş tamamlanmış olacaktı. Beş yüz kadem daha çubuğun meseleyi halledeceğine emindi.

— Pekâlâ, pekâlâ, dedim, sekiz paratoner daha koyun, çifte helezonlu beş yüz kadem çubuk daha ilâve edin, ne lâzımsa hepsini yapın; fakat, üzülmeyin ve hissiyatınızı, lûgat kitabına bakar bakmaz bulabileceğiniz bir yere saklayın. Şimdi, mademki mutabıkız, ben işimin başına gidiyorum.

Bu sefer, fikirlerimin en son defa karıştığı noktayı tekrar buluncıya kadar, masamın başında belki bir saat oturdum, fakat, nihayet, fikrimi yakalar gibi oldum ve devam ettim:

«Bu mevzu üzerinde, fikirlerinin kuvvetini ölçmüşlerdir. Meşhur Konfuçius, polis müdürü olmaktansa, derin bir iktısad âlimi olmağı tercih ettiğini söyler. Çiçeron, bir çok yerde, ekonomi politik denilen ilmin, beşer fikri için en asil gıda olduğunu söylemiştir. Hatta Greeley, müphem fakat enerjik bir üslûbla der ki: «Ekonomi.....

Paratonerci, yazımın burasında, tekrar beni çağırttı:

— Tam çekilip gideceğim sırada, paratonerlere son bir nazar daha atınca, hesablarımın bir parça yanlış olduğunu anladım. Eğer bir fırtına çıkar da, şimdi benim de şahsan alâkadar olduğum bu ev, on altı tanecik paratonerin himayesine muhtac kalırsa....

— Rahat bırak beni be adam ! diye haykırdım. İstersen yüz elli paratoner koy. Mutfağın üstüne de koy! Ambarın üstüne bir düzine, ineğin üstüne iki tane, aşçı kadının tepesine de bir tane yerleştir! Şu uğursuz evi, gümüş suyuna batırılmış, çifte helezonlu, çinko kaplı bir şeker kamışı tarlasına döndürünceye kadar rasgeldiğin yere paratoner doldur! Git, bulduğun kadar malzeme al, kullan! Paratoner kalmazsa makine kolu, piston demiri, merdiven trabzanı ne bulursan koy, ta ki o sun'î dekor iştihan sönsün! Fakat zivanadan çıkan dimağıma bir parça sükûnet, yaralı yüreğime biraz teselli ver!

***

— Şimdi, artık bir kelime söyleme! Hesab pusulanı ver ve ebedî sükûta dalmak üzere buradan ebediyen uzaklaş. Dokuz yüz dolar mı? Hepsi bu kadar mı? Al sana bir çek. Sokakta birikenler bu kalabalık nedir? Ne olmuş? Paratonerlere mi bakıyorlar? Allah allah! Ömürlerinde paratoner görmemişler galiba! Ne dediniz? Bir evin damında bu kadar çok paratoneri bir arada görmemişler mi? Aşağı ineyim de, halkın bu cehaletini, tenkid gözile bir tetkik edeyim!

Üç gün sonra — Hepimiz, bitkin bir haldeyiz. Paratonerlerle örtülü evimiz, yirmi dört saat, bütün şehir halkının ağzında bir masal gibi dolaştı ve herkesi hayran bıraktı. Tiyatrolar sinek avladı. En mükemmel sahne buluşları, bu manzaranın yanında sönük ve bayağı kalıyordu. Sokağımız, gece gündüz meraklılarla dolup taştı ve buradan yolcu geçemez oldu. Seyirciler arasında, köylerden gelenler bile vardı. İkinci gün patlayan fırtına, hiç ummadığımız bir şekilde bizi bu kalabalıktan kurtardı. Yıldırım adeta bizim hesabımıza çalıştı ve etrafı süpürdü. Beş dakika zarfında, beş yüz metre muhit dahilinde tek bir seyirci kalmadı. Fakat; bu mesafeden itibaren biraz yüksekçe olan bütün evlerin pencereleri, damları seyircilerle dolmuştu. Bunda da şaşacak hiç bir şey yok. Zira, bütün bir neslin, millî bayram günlerinde sarfettiği fişekler ve maytaplar hep birlikte tutuşup, müdafaasız, biçare bir damın üstüne, pırıltılı bir sağanak halinde gökten dökülse, etrafın karanlığı ortasında evimi bu kadar muhteşem bir aydınlığa boğan donanmaya rekabet edemezdi. O sırada yaptığım bir hesaba göre, kırk dakika zarfında evime yedi yüz altmış dört defa yıldırım düştü. Fakat her defasında, sadık paratonerlerimden bir tanesi, yıldırımı yarı yolda yakalayor, çifte helezonlu çubuktan kaydırarak, toprağa gömüyordu. Bombardımanın devamı müddetince, yalnız bir defacık, damın arduazlarından birisi çatladı. Çünkü tam o sırada, öteki paratonerler, alabilecekleri kadar yıldırımı yakalamış, nakletmekle meşguldüler. Her halde, dünya yaratılalı beri buna benzer bir şey görülmemiştir. Bütün bir gün ve bütün bir gece, aile efradından hiç kimse başını pencereden dışarı çıkaramadı.

Nihayet, bu müthiş muhasara sona erdi. Zira, açgözlü paratonerlerimin cazibe menziline giren tepemizdeki bulutlarda, bir zerre elektrik kalmamıştı.

O zaman sokağa çıktım ve cesaretli bir kaç kişi bulup, damın tepesini temizledim. Bütün bu müddet zarfında, ekonomi politik yazıma devam edemediğimi de istitraden söyleyeyim. Şu satırları yazdığım sırada, hâlâ, sinirlerim ve dimağım, yazıya devam etmeme imkân verecek kadar sakin değil.

Amatörlere ilân — Ekstra cinsinden, çinko kaplama, çifte helezonlu üç bin iyi yüz on kadem paratoner çubuğu ve gümüş tepeli bin altı yüz otuz bir aded paratoner ucu ehven fiatla satılıktır. Tâbie müracaat.

Nakleden:
Hamdi VAROĞLU

SON HABERLER

Amerikanın vaziyeti

Bir taraftan memleket müdafaası için çalışılırken, diğer taraftan da İngilterenin siparişleri ikmal ediliyor

Vaşington 28 (a.a.) — Ruzvelt, ordu ve bahriyenin munzam ihtiyacatı için sarfedilmek üzere 1,479,777,000 dolarlık bir masraf için bir kanun lâyihası imza etmiştir. Bu meblâğ, 1 temmuzda başlayacak olan yeni malî sene için ordu ve bahriye bütçelerinde çerpiş olunan 2,800 milyon dolarlık tahsisata inzimam eden munzam bir tahsisattır. Bu yeni tahsisat, bahriyeye 22 aded yeni gemi inşasına başlamak ve diğer 100 geminin de inşasını tesri etmek imkânlarını verecektir. Orduya da binlerce yeni tayyare inşa etmek imkânını vermektedir.

Bitaraf kanunda tadilât

Vaşington 28 (a.a.) — Amerikan Kızılhaç gemilerinin muharib devletler tarafından verilmiş hususî teminat olmaksızın harb mıntakalarına gidebilmeleri için Ruzvelt bitaraflık kararnamesinde yapılması icab eden tadilâtı imza etmiştir.

İngiltereye motör verilecek

Vaşington 28 (a.a.) — Matbuat mümessillerini kabul eden Maliye Nazırı Morgenthau, bütün tayyare motörü fabrikalarına bildirilen ve Amerika hesabına Rolls-Royce motörleri imal edilen bütün fabrikaların aynı motörleri İngiltere için de imal etmeleri lâzım geldiğine, aksi takdirde Amerikan hükûmetinin bütün siparişlerinin iptal edileceğine dair verilen emri teyid etmiştir.

Yeni teslihat plânı

Vaşington 28 (a.a.) — Associted Press ajansı bildiriyor:

Umumiyetle iyi malûmat alan mehafil, reis Ruzvelt ile millî müdafaa istişarî komitesinin askeri tayyare, tank ve sair esliha imali, ve mühimmat fabrikaları inşasını derpiş etmekte olan bir kaç milyar dolar tahsisatlık yeni bir teslihat plânını tasdik ettiklerini bildirmektedir.

Kongrenin bu son celsesi, şimdiye kadar millî müdafaa için beş milyar dolarlık bir tahsisat vermiştir.

Fransız gemileri musadere edilecek

Vaşington 28 (a.a.) — Roosevelt'in Amerikan ve yabancı vapurların himayesi için bu vapurlara hazine nezareti tarafından el konmasına salâhiyet veren emirnamesi münasebetile beyanatta bulunan salâhiyettar bir zat bu emrin Amerika sularında bulunan Fransız gemilerinin muhtemel tevkifine mukaddeme olduğunu bildirmiştir. Keza emir, Almanyanın hâkimiyeti altına giren diğer memleketlere aid gemilere de tatbik edilecektir.

Muhacirlere yapılacak yardım

Vaşington 28 (a.a.) — Bu gün Ruzvelt tarafından imza edilen kanun projesinde Avrupadaki muhacirlere, 50 milyon dolar yardım edilmesi hakkında bir madde vardır. Bu projeye, 1 temmuzu takib eden en az sekiz ay zarfında yapılacak yardım teşkilâtını finanse etmek için 1 milyar 157 milyon 771 bin dolarlık bir tahsisat konulmuştur.

Amerikanın hattı hareketi

Nevyork, 28 (a.a.) — Röyter: Nevyork Belediye Reisi Lehman, askeri talim kampları cemiyeti azalarının dünkü içtimaında şu beyanatta bulunmuştur:

«— İngiltere kat'i surette mağlûb olduğu takdirde sulh ile harbden birini seçmek hususunda tutacağımız yol, Norveç, Belçika ve Holandanın tuttuğu yoldan farklı olmıyacaktır. Şimdiye kadar emniyette bulunmamızın yegâne sebebi, hemşerimiz ve dostumuz İngiltere demokrasisinin büyük filosu tarafından himaye edilmiş olmalıdır.»

Cumhuriyetçilerin namzedi

Vaşington, 28 (a.a.) — Cumhuriyetçiler kongresi tarafından Amerika Reisicumhurluğuna namzed gösterilen Wendell-Louis Willkie'nin bir siyaset ve parti adamı olmadığı ve bir iş adamı olduğu tebarüz ettirilmektedir. Mumaileyh, Commenwealth and Southern ismindeki büyük Hidro elektrik müesseselerinin ve bazı endüstri kumpanyalarının reisidir. Willkie, Reisicumhur Ruzvelt'in New-Deal siyasetinin en büyük düşmanlarından biridir. Willkie, 1892 senesinde İndiana devletinde doğmuş ve 1923 senesine kadar avukatlık etmiştir.

Londra hükûmeti tekzib ediyor

İngiltere sulh için tavassut istemiyor, zafere kadar harbedecek!

Londra, 28 (a.a.) — Röyter bildiriyor: Son iki gün içinde, Alman membalarından, İngilterenin Almanya ile sulh yapmak üzere tekliflerde bulunduğu hakkında bazi şayialar çıkmıştır. Bilhassa Madrid büyük elçisi Sir Samuel Hoare'ın Kral ailesine mensub bazı zevat vasıtasile Almanya ile temaslar araştırmakta olduğu ve Hitler ile bir anlaşmaya varmak üzere, İngiliz Başvekiline karşı muhafazakâr partideki hareketin başında Çemberlayn'in bulunduğu ileri sürülmüştür. Bu şayialar, salâhiyettar Londra mahfillerinde en kat'î ve en sarih surette tekzib edilmiştir. Hoare, sulh meselesine veyahud mütareke şartlarına temas etmek şöyle dursun, bilâkis İngilterenin mücadeleye devam azmini tebarüz ettirmiştir. Lider Çemberlayn'in riyasetinde muhafazakâr parti, zafere kadar harbe devam etmek azminde Başvekile ve hükûmete tam ve mutlak muzaheretini dün bir kere daha kat'iyetle teyid eylemiştir. Salâhiyettar Londra mahfillerine göre, Almanyanın bu şayiaları çıkarmaktaki hedefi, bunların çıkarılması zamanına nazaran anlaşılabilir. Bu şayialar, Amerika Birleşik devletlerinde Cumhuriyetçi partinin Reisicumhur nam zedi seçmek üzere kongre topladığı zamanda en yüksek derecesini bulmuştur. Bunların hedefi, muhafazakâr partinin sözde yakında işi terkedeceğinden dolayı İngiltereye başkaca yardım etmenin manasızlığı üzerinde Amerikayı ikna eyleyerek, Cumhuriyetçi partinin infiradcı bir siyaset ve bir namzed seçmesini temin eylemektir. Müttefiklere yardım taraftarı Willkie'nin Cumhuriyetçi parti namzedi olarak seçilmesi, bu Alman manevresinin muvaffakiyetsizliğini göstermektedir. Fakat bu manevranın yapılması, harbin önümüzdeki safhasında, Amerikanın muazzam yardımile takviye edilmiş İngiliz imparatorluğuna hücum etmek meselesini Almanyanın ne kadar endişe ile karşıladığını göstermektedir. Esasen bu, 14 haziranda Von Wiegand'a verilen beyanattan da belli oluyordu.

Yeni Zelandanın harb hazırlığı

Wellington, 28 (a.a.) — Röyter bildiriyor: Maliye Nazırı Nash tarafından bu gün teklif edilen bütçede harb masraflarını karşılamak üzere muhtelif yeni vergiler ihdası derpiş edilmektedir. Yeni Zelânda harb masraflarının 37 milyon 500 bin İngiliz lirasına baliğ olacağı tahmin edilmektedir. Bu meblâğın 19 milyon 750 bin sterlini denizaşırı kuvvetler masraflarına aiddir. İngiltere, Yeni Zelânda kuvvetlerinin denizaşırı memleketlerde idamesi için yapılacak masrafları istikraz sistemile karşılamağı kabul etmişse de dominyonların kendi menabiile bu masrafları önlemeleri için bütün gayretler yapılmaktadır.

Hapsedilen gemiler

Madrid 28 (a.a.) — «D. N. B.» Belçika bandıralı silâhlı altı ticaret vapuru Bilbao'ya gelmiş ve mürettebatlarile birlikte İspanyol makamları tarafından hapsedilmiştir.

Amerika Kızılhaç cemiyeti tarafından verilmiş olan Meckeerport vapuru, Amerika vatandaşlarını nakletmek üzere Bilbao'ya gelmiştir.

Sevgilisini vurmak isteyen genc kız

Tabanca ile 4 el ateş etti, fakat kurşunlar hedefini bulmadı

İzmir 28 (Telefonla) — İzmirde Kemerde Geziler mahallesinde 19 yaşında Meryem namındaki genc bir kız, başkasını sevmeğe başlayan 23 yaşında sevdiği Aliyi sokakta yakalamış, tabancayı çekerek dört kurşun sıkmıştır. Kurşunlar isabet etmemiştir. Meryem yakalanmış, ifadesinde: «Ne yapayım, sevdim, kendisini görünce dayanamadım, ateş ettim» demiştir. Adliye, tahkikat neticesinde Meryemin, Aliyi öldürmek maksadile hareket ettiği neticesine varmıştır.

Koyulhisar devlet ormanı

Koyulhisar 28 (a.a.) — İnşaatı biten Koyulhisar devlet orman işletmesi merkez bürolarının açılış ve bayrak çekiş töreni dün yapılmıştır. Törende kaza kaymakamı, işletme revir ve amanejman mühendisleri, memurları ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Törene revir âmiri Niyazi Tanayın kısa ve veciz bir nutku ve kaymakam Feyzi Congerin mukabelesile başlanmış ve Ebedî Şef Atatürkün hatırasını tazizen bir dakika sükût edildikten sonra bayrak çekilmiştir.

İsveç - Danimarka hava yolu 1 temmuzda açılacak

Stokholm, 28 (a.a.) — Geçen nisan ayındanberi inkıtaa uğramış olan İsveç ve Denimarka arasındaki hava ve deniz münakalâtı 1 temmuzdan itibaren tekrar tesis edilecektir.

Kanadada İngiliz fabrikaları açıldı

Ottava, 28 (a.a.) — Kanada levazım ve mühimmat nezaretinden bildirildiğine göre, 35 Kanada şirketinin ilk tesisat masrafı İngiliz levazım nezareti tarafından deruhde edilecektir. İngiliz levazım nezaretinin taahhüdatı 50 milyon doları geçmiştir. Bu sarfiyat sayesinde imal edilecek malzeme kıymetinin senede 250 milyon doları tecavüz edeceği tahmin edilmektedir. Levazım nezareti bu fabrikalara sürekli imalâtlarına tekabül eden nispette bir sipariş vermiştir.

Hind milli kongresinin talebleri

Simlâ, 28 (a.a) — Leknov'da toplanan Hind konferansında söz alan Kunvar Gurumarain Hindistanın müdafaa ve himayesi için Hindistanda muazzam bir donanma, hava kuvveti ve motörlü kuvvetler ihdasını iltizam etmiştir. Konferans, kabul ettiği bir kararla İngiliz hükûmetinden her ihtimale karşı koyabilmek üzere Hindistanın mükemmel surette silâhlandırılmasını ve Britanya imparatorluğu milletleri birliğinde Hindistanın müsavi bir cüzü olarak kabul edilmesini talep etmektedir.

Bir İngiliz şilepi İzmirden geliyor

İzmir 28 (Telefonla) — Yirmi gün evvel limanımıza ilk defa gelen bir İngiliz şilepi bu gün İstanbula hareket etmiştir.

Kömür yakan makineler

Ankara 28 (Telefonla) — Memlekette mevcud ve dışardan getirilecek kömür yakan makineler için nümunelik olarak ve az miktarda yabancı memleketlere maden kömürü gönderilmesine müsaade edilmiştir. Bu miktar 300 kiloyu geçmiyecektir.

Hâdiseler arasında

Atatürk ve bir Fransız generali

İki gün evvel, bir ecnebi radyo istasyonu şöyle dedi:

«— Türk matbuatı, Mareşal Pétain'i, Büyük Harbden sonra İstanbuldaki hain hükûmetin şefi Damad Ferride, Londradaki Fransız komitesi reisi General de Gaulle'ü de Mustafa Kemale benzetmektedir.»

Spikerin sözlerinde bir noktanın derhal tashih edilmesi lâzım: Bu mukayeseyi yapan Türk matbuatı değil, yalnız bir gazetedir.

Mareşal Pétain'i Damad Feride benzeten «kraldan fazla kral taraftarı» muharrirler, dünkü Cumhuriyet'te Nadir Nadiden hakkettikleri cevabı aldılar. Bu gün de ben General de Gaull'ün Atatürke benzetilmesi rezaletine karşı, feveranımı zaptederek, bütün soğukkanlılığımla bir kaç kelime söylemek isteyorum.

Bu generalin hergün Londra radyosundan bir nutuk irad etmekle memleketine faydalı olup olmıyacağını tahmine kalkacak değilim; bu generalin vatanperver olmadığını da söyleyecek değilim. Fransayı mütarekeye sürükleyen şartların ince bir tetkikinden ve tahlilinden doğacak hükmün verilmesini daha ileri bir zamana bırakıyorum. Fakat bu generali Atatürke benzeten mukayeseyi reddedebilmemiz için, iki adım gerimizde, henüz ateşten soluğunu derimizin üstünde hissettiğimiz ve hummalı atmosferi içinde yaşadığımız koskoca bir yakın tarih var. Bütün çocuklar, bütün cahiller, bütün ahmaklar bile pek iyi bilirler ki Atatürk ve arkadaşları, memleketi müdafaa etmek için ecnebi bir devletin payitahtına çekilmediler. Yaptıkları iş hergün radyoda bir nutuk söylemek de değildi. Atatürk ve arkadaşları, üç tarafı düşmanla ve ihanetle çevrili, içinde yer yer ve zaman zaman düşman lehine isyanlar beliren, dört senelik bir harbden yeni çıkmış, silâhsız, gömleksiz ve meteliksiz bir Anadolunun ortasında istilâ ordularile döğüştüler. Kazandıkları zafer, Londradaki Fransız generalinin mikrofon başındaki kahramanlığile nasıl mukayese edilir?

Böyle bir mukayesenin mazereti çocukluk, cahillik, ahmaklık olamaz. Çünkü bunu çocuk da, cahil de, ahmak da bilir. Hem bu mukayeseyi yapan ve yazan adamlar, muharrir oldukları göre, çocuk da, cahil de, ahmak da değildirler. Bu ve bunun gibi daha nice mukayese ve muhakemelerde başka amiller aramak gerek. Fakat... takdir edersiniz: Günü değil!

PEYAMİ SAFA

Fransadaki talebelerimiz

Hariciye Vekâletine yeni malûmat geldi

Ankara 28 (a.a.) — Hariciye Vekâletinden bildirilmiştir:

Paristeki talebenin harb sahası haricindeki mıntakalara sevkedilmiş oldukları evvelce ilân edilmişti. İşbu muhtelif mıntakalardaki talebenin isimleri elçilik ve konsolosluklarımız tarafından peyderpey bildirilmeğe başlanmıştır. Bu cümleden olmak üzere Vekâlete gelen ilk iki listedeki isimler şunlardır:

Halen Bordeaux şehrinde bulunanlar: Enver, Necati, Nezihi Çandaş, Necat Yücetürk, Lûtfi Yaşdağlı, Vecdi Türel, Cemal Pehlivanlı, Hacı Targan, Bülend Yermen, Ali İşay, Avni İnsel, Mehmed Ali, Ragıb Sarıca, Orhan Hamamı, Cahid Tataş, Hayri Efkmen, Ekrem Kökpınar, Aron Anjel, Necib Alâiyeli, Bayan Alâiyeli, Müzeyyen Çokdeğerli, Şemseddin Kocamemi, Neş'et Sirmen.

Halen Marsilya'da bulunanlar: Osman Bener, Abdülkadir Ereme, Nazmi Gürel, Ahmed Çaya, Münir Belen.

Yeni Mısır kabinesi kuruldu

Kahire, 28 (a.a.) — Yeni Mısır kabinesinin teşkil edildiği bildirilmiştir. Başvekil Hüseyin Sabri Paşa, ayni zamanda Hariciye Nezaretini de deruhde etmiştir. Mahir Paşa kabinesinden yalnız üç zat, yeni kabineye dahildir. Bunlar da Dahiliye Nazırı Nokraşi Paşa, Nafıa Nazırı Hüseyin Sırrı Bey ve Münakalât Nazırı Abdülhamid Süleyman Bey, Millî Müdafaa Nazırı Kaysî Paşa, Adliye Nazırı Hilmi İsa Bey ve Malzeme ve İaşe Nazırı Salim Sami Beydir. Kabine, temerküz kabinesidir.

Yeni Rumen elçisi Cumhur Reisimize itimadnamesini verdi

Ankara 28 (a.a.) — Rumanyanın Ankara büyükelçisi Radu Crusescu bu gün saat 17 de Çankaya köşkünde Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul buyurulmuş ve itimadnamesini takdim eylemiştir. Kabul esnasında Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

Asılsız bir haber

Berlin, 28 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor: Bir yabancı ajans, Almanya, Rusya ve İtalyanın bir Balkan konferansı toplamak niyetinde olduğu hakkında bir haber yaymıştır. Bu gün, yabancı matbuat mümessillerine, bu haberin tamamile asılsız olduğu bildirilmiştir.

Moskovadaki İngiliz sefiri itimadnamesini verdi

Moskova, 28 (a.a.) — İngilterenin yeni Moskova büyük elçisi Sir Stafford Cripps, itimadnamesini bu gün Kalinin'e takdim etmiştir. Resmi kabulü müteakıb Cripps, Hariciye Halk Komiser muavini Lozovski ile üç çeyrek saat süren bir görüşme yapmıştır.

Bombay limanı kapatıldı

Simla 28 (a.a.) — Bombay limanının muvakkaten gemilere kapatılmış olduğu resmen haber verilmektedir. Hindistanın sair bütün limanları açık bulunmaktadır.

Günün Mevzuları

Yeni harblerde Tankların rolü

Sedan cephesi sadece kütle halinde dört bin tankın hücumile yarılmıştır

Yazan: **Feridun Dirimtekin**

10 mayıs 1940 ta başlayan Alman taarruzu, sırasile Holanda, Belçika ve Fransız ordularını hattı harbden haric bıraktı. Bu kadar büyük bir hareketin başarılması için kısa bir zaman kâfi geldi. Holanda mukavemeti üç gün devam etti. Hareketin 27 nci günü Belçika ordusu teslim oldu. Faransa manen 13 haziranda, maddeten 19 haziranda mağlûbiyetini itiraf etti ve mütarekeye talib oldu.

Dünyanın en iyi ordularından addolunan Fransız ordusunun Holanda, Belçika, ve İngiliz orduları tarafından yardım görmesine rağmen, uğradığı bu mağlûbiyeti tetkik edersek bunda başlıca amilin Alman sevk ve idaresinin tefevvukile beraber adedce ve materiyelce faikiyet olduğu görülür. Alman lar, tayyarece adeden faik olmakla beraber keyfiyet itibarile üstünlüğün -Amerikan malzemesinden istifade eden- müttefiklerde bulunması muhtemeldir. Fakat tank cihetinden tefevvuk hiç şüphesiz Almanlarda idi ve bu da harbin kazanılmasına sebeb oldu.

Tank 1914 - 1918 harbinde zaruretin doğurduğu bir silâhtır. Daha evvelki harblerde, ilk çağlardaki harb arabaları, orta çağlarda kale muhasaralarında kullanılan arabalar, bu günkü tankların ilk şekilleri addolunabilir.

Ateşli silâhların 19 uncu asrın ikinci yarısındaki tekâmülünden sonra, müdafaa kuvvetlenmiş, ateş kuvveti, bütün taarruzları durduracak bir şekil almıştı. 1870 - 1871 harbinde bile o zamanki silâhlarla müsellâh ve mukavemet azmini muhafaza eden piyadenin karşısında bir taarruzun muvaffakiyetle ilerletilmesinde büyük müşkülât nazarı dikkati celbetmeğe başlamıştı. Rus - Japon harbi asrî silâhların ve bilhassa makinelitüfeklerin tesirlerine bir tecrübe sahası teşkil etti. Bu harbin bir çok safhalarında bilhassa Port Arthur muhasarasında makinelitüfek ateşi tesirinin, kahramanca taarruz eden bir piyadenin taarruzunu bile durdurmağa kâfi olduğu görüldü.

Bundan başka açıkta ve yarı giz - lenmiş vaziyette muharebe eden topların mestur mevziden ateşe başlaması ve top efradını korumak için kalkan kabul edildikten sonra, topçunun iskâtı güçleşti. Buna rağmen ateş kuvvetinin artması nazarı dikkati celbetmedi. İyi bir topçu ateşile hazırlanırsa, taarruzun ilerlemesinin mümkün olacağı zannedildi.

Büyük Harb başladığı zaman, sevkulceyşî ve tabiyevî sahalarda kuşatma kabil olduğu müddetçe, taarruzun muvaffakiyetle başarılması kabil oldu. Fakat (Marn) meydan muharebesinden sonra, cephe bir taraftan İsviçre hududuna, diğer taraftan da Manş denizine dayanınca hasmı kuşatmak ve ateş kuvvetini düşmanın yan ve gerilerine tevcih etmek imkânı ortadan kalktı. Şimdi düşmana cepheden hücum etmek lâzım geliyordu. Müsavi teşlihata malik olan bu iki ordu arasında bir kuvvet tevazünü vücude geldi ve mevzi harbi başladı.

Bu yeni vaziyet karşısında harekât serbestisi istihsal etmek için cepheyi derinliğine yarmak lâzım geliyordu. Bunun üzerine her iki taraf - bilhassa İtilâf orduları - düşman mevzilerini günlerce bombardıman ederek, bunları tahrib ettikten sonra taarruza geçmek usulünü tecrübe ettiler. Fakat yapılan taarruzlar, topçu hazırlığının tesir ettiği saha hududunu geçemedi.

***

Tanklar ilk defa 1916 sonbaharında İtilâfçıların Somme taarruzları esnasında kullanıldı. Taarruza iştirak edebilen 32 tankın müdahalesi bir netice vermedi.

Bundan sonra 1917 ilkbaharında Arras, Craonne, Chemin des Damme muharebelerinde kullanıldılar, oldukça muvaffakiyet temin ettiler. Fakat daire seyirlerinin çok az olması hasebile, yarmaları sevkulceyş sahasına çıkaramadılar.

Fransız generali Estienne ağır ve kabiliyet hareketi az olan tankları ıslah etti. Ve küçük, seri Renault tanklarını yaptı. Bunlar ilk defa tank muharebesi ismi verilen Cambrai'de (20 ikinciteşrin 1917 de) kütle halinde kullanıldı. Bu defa taarruz 8 kilometre derinliğine kadar ileri götürüldü. Düşmandan 8000 esir ve 100 top alındı.

İtilâf orduları, tankın mühim bir silâh olduğunu anladıklarından, kütle halinde imaline ehemmiyet verdiler ve 1918 den itibaren büyük mikyasta tank kullandılar.

***

Büyük Harb bittikten sonra tank birinci derecede bir silâh olarak ehemmiyetini muhafaza etti. Fakat her zaman olduğu gibi, harb tecrübeleri çabuk unutuldu. Dağlık arazisi olan bazı memleketlerde, tankların bu aıazide bir iş göremiyeceği ileri sürülerek buna ehemmiyet verilmemesi lâzım geleceği fikri bile ortaya sürüldü. Bu fikirlerin tesiri altında bu silâh ihmal edildi. Halbuki, o zamanlar, İngilizler tarafından Himalaya dağlarının sarp kısımlarında yapılan tecrübeler bunun aksini ispat etmişti.

Fransa ve İngiltere uzun zaman tanka verdikleri ehemmiyeti muhafaza ettiler, İngiltere tankların ıslahı ve iyi bir tank tipi ortaya koymak için müteмadiyen çalıştı. Bilhassa orta ve küçük tanka ehemmiyet vererek 1935 ten sonra normal malzeme olarak 3,6 ve 8 tonluk hafif ve 12 ve 14 tonluk Vickers orta tanklarını kabul ettiler. Bunlar en mükemmel malzeme addolunuyordu.

Fransızlara gelince, Renault tankları ıslah edilmiş, bunlardan 6, 7,9 ve 11 tonluk tanklar yapılmıştı. 11 tonluk tanklar 2,5 santimetrelik toplara karşı tam bir mahfuziyet temin ediyordu. Ayrıca Büyük Harbden kalma 74 tonluk C-3 markalı büyük tanklar da mevcuddu. Bunlar 15,5 santimetrelik kısa bir obüsle müsellâhtı. 30 - 50 milimetrelik zırhla örtülü idi. Bunların tadil edilmiş olanlarının sıkleti 92 tondu.

İngilizler Avrupada ilk defa olarak motörize kıt'alar teşkiline de başladılar. Hemen bütün süvari motörlenmiş, müteakıb senelerde, piyade de motörize edilmeğe başlanmıştı. 1931 senesi piyade fırkalarının bütün topçu, istihkâm ve muhabere kıt'aları kâmilen, piyade livaları da kısmen motörize edilmiş bulunuyordu. İlk zırhlı fırka da 1934 manevraları esnasında teşkil edilmişti.

İspanya dahilî harbi, bütün Avrupa devletleri için, bir silâh tecrübe sahası oldu. Her hükûmet yeni silâhlarını ve taarruz vasıtalarını burada tetkik etti. Almanlar, kendi tanklarının zırh kalınlıklraının kâfi olmadığını gördüler ve bu tecrübeden istifade ettiler. Sabık galibler, tanka kâfi derece ehmmiyet vermedikleri halde, kendisini bağlayan Versay muahedesi şartlarından yeni kurtulan Almanya kütle halinde tank imal ederek bu yolda bir tefevvuk temin etti. Polonya harbinde, nispeten eski malzeme kullanıldı. Son taarruzda ise, İspanya harbinden alınan derslere göre, düşman ordularında kullanılan tank defi toplarının delemiyeceği kadar kalın zırhlar kaplanmış tanklar istimal edildi ve Büyük Harbden alınan derslere göre bunların kütle halinde istimali de gözönünde tutuldu. Amerika gazeteleri harb muhabirlerinin yazdıklarına inanmak lâzım gelirse son taarruzda 100 kilometrelik bir cephe üzerinde 4000 tank kullanılmak suretile cephe (Sedan) a kadar yarıldı.

Bir Alman askerî muharririnin bundan on beş sene evvel ortaya koyduğu bir fikir bu gün tahakkuk etmiştir:

Efradı tanklara karşı müdafaa için talim ve terbiye edilmemiş ve bunlara karşı maddî müdafaa vasıtalarile gayrikâfi veya hiç teçhiz edilmemiş ordular, aleddevam böyle tabiyevî felâketlere maruz bir vaziyettedirler.

Fransız ordusu, bu hususa kâfi dereecde ehemmiyet vermediğinden dolayı mağlûb olmuştur.

Feridun DİRİMTEKİN

Mısırın Roma sefareti erkânı şehrimizde

Dün şehrimize gelen Mısırlı diplomatlar Sirkeci garında

Dünkü ekspresle Romadaki Mısır sefareti müsteşarı Hasan Mazharın riyasetinde Milâno konsolosu Abdülmecid, Triyeste konsolosu Hasan Sadık, Ceneve konsolosu Hasan Elhâkim, Napoli konsolosu Hasan Kerim, Mısırın İtalyadaki diğer hariciye memur ve müstahdemleri ve İtalyada en son kalan Mısırlılar şehrimize gelmişlerdir.

Hasan Mazhar, gazetecilere, İtalyada hiç bir Mısırlının kalmadığını, sefir Murad Seyid Ahmed Paşanın tedavi için İsviçreye gitmiş olduğunu söylemiştir. Mısırlı misafirler şehrimizde bir kaç gün kaldıktan sonra Mısıra gideceklerdir.

Ayni trenle Holanda ticaret ataşemiz Melih Güner de gelmiştir. Sefir Yakub Kadri ile Holandaya giden ticaret heyetimizin bu gün şehrimize dönmeleri beklenmektedir.

Hastabakıcı mektebinde dünkü merasim

Hastabakıcı mektebinden mezun olan hemşireler

Aksaraydaki Kızılay Hastabakıcı hemşireler mektebinde dün mezunlara merasimle diploma tevzi edilmiştir. Merasime İstiklâl marşile başlanmış, müteakiben Dr. Kudsi Halkacı, misafirleri selâmlayarak mezunlara mesleklerinde muvaffakiyetler dilemiştir. Bayan Hikmet Özötkün de sınıfın tarihini anlatmış, müessesesinin kuruluşundanberi sarfettiği büyük mesainin verimlerini sitayişle tebarüz ettirmiştir. Bundan sonra, kadınlardan mürekkeb bir orkestra tarafından misafirlere güzel parçalar çalınmıştır.

Kızılay adına Haydar Kerman bir nutuk söyleyerek, şimdiye kadar mezun olan hemşirelerin sıhhat müesseselerimizde kıymetli birer eleman olarak çalıştıklarını, mektebin her sene yeni bir inkişafa mazhar olduğunu söylemiştir.

Nutuklardan sonra Dr. Kudsi Halkacı tarafından mezunlara diplomaları dağıtılmış ve kendilerine muhtelif hediyeler verilmiştir. Mezunlardan Şahende Gökgür, arkadaşları namına teşekkür etmiş, müteakiben hep beraber dönüş marşını söylemek suretile merasime nihayet verilmiştir. Bu sene mektebden 17 hemşire mezun olmuştur.

Tekirdağ Dikiş Yurdu sergisi

Tekirdağ (Hususî) — Beş yıl evvel Tekirdağda açılan ilk ışık biçki ve dikiş yurdu bu hafta altıncı devresini bitirerek 14 bayana diploma vermiştir. Dikiş yurdu müdavimlerinin eserlerinden müteşekkil sergi, Valimiz Salim Gündoğan tarafından açılmış, genc kızların ince bir zevkle meydana getirdiği eserler halkımız tarafından derin bir alâka ile seyredilmiştir. Son devrede diploma alan bayanlardan Maarif ve müessese müdürlerile birlikte çıkardıkları bir resmi gönderiyoruz.

Yunanistanın yeni Moskova sefiri

Diyamandapulo, dün Atinadan şehrimize gel

M. Diyamandapulo

Yunanistanın yeni Moskova elçisi M. Kristi Diyamandapulo, dünkü konvansiyonelle Atinadan şehrimize gelmiş ve Parkotele inmiştir. Kıymetli bir diplomat olan M. Kristi, gazetecilere şunları söylemiştir:

«— İşgal esnasında Holandada bulunuyordum. Tayin edildiğim Moskova elçiliğine gitmek üzere pazar günü buradan vapurla hareket edeceğim. Sovyet Rusya ile Yunanistan arasındaki münasebetler, dünyanın şimdiki vaziyeti gözönünde tutulursa mümkün olduğu kadar normal, dürüst ve iyidir. Rusya ile aramızda ihtilâflı hiçbir mesele yoktur. Balkanlara aid bütün işlerin sulh yolile halledileceği ve bütün Balkanlı memleketlerin harb dışında kalacağı kanaatindeyim. Son günlerde Bulgaristanda olan hâdiselere fazla bir ehemmiyet vermemek ve Bulgar hükûmetinin sözlerine itimad etmek lâzımdır. Besarabya meselesinin de harbe yol açmadan halledileceğine şüphe etmiyorum. Nitekim şimdiye kadar alınan haberler de bunu teyid etmektedir.»

Besarabya Ve Balkanlar

[Başmakaleden devam]

diya, eskisi gibi hür, müstakil ve şerefli bir devlettir.

Şimaldeki emellerini tatmin eden Rusyanın, Besarabya meselesini de ortaya atması zaten bekleniyordu. Daha geçenlerde beyanatta bulunan Hariciye Komiseri, Besarabya'nın Rumanyaya ilhakı keyfiyetini hiç bir zaman kabul etmediklerini, ancak, bu davanın sulh ve müzakere yolile halledilmesine taraftar bulunduklarını söylemişti.

Çok zeki ve çok Avrupalı şahsiyetlerle idare edilen Rumanya hükûmeti, Besarabya bahsinde, Rusyayı tatmine karar vermekle, memleketleri hesabına en makul bir politika takib ettiklerini göstermişlerdir. Sağdan soldan bir takım revisionnist devletlerle çevrili bulunan Rumanya, Sovyet Rusyaya kafa tutmakla, neticeleri itibarile çok karanlık bir yola sapmış olurdu.

Ancak bu hâdiseye bakarak Rumanyayı çözülmüş, dağılmış, her önüne çıkana istediğini verecek bir devlet farzetmek de feci bir hata olur. Nitekim, bazı komşularının iştihasını kesmek maksadile Rumanya hududlara mütemadiyen asker yığıyor. Geçen gün de yazdığım gibi, bu gün Balkanlar, çok nazik günler yaşayorlar. Versay'ın yıkılması, ona bağlı duran teferruatı da sarsmış, gevşetmiştir. Avrupanın bu köşesinde yerinde duramıyan devletlere yeni bir fren lâzımdır. Bu yeni fren ise, ancak, Avrupada büyük askerî kuvvetlere malik büyük devletlerin elinde olabilir. Bunlar, revisionnistlerin taşkın arzularını önlemeli, onları sakin bulunmaya mecbur etmelidirler.

Aksi takdirde Balkanların alevler içinde parlaması muhakkaktır. Böyle bir yangının ise kimseye faydası olmıyacağını zannediyoruz.

NADİR NADİ

İhtilâf hâlâ halledilemedi

Atatürk köprüsünün muvakkat kabul muamelesi esnasında bazı noksanların ikmali bu köprüyü yapan firmadan istenilmişti. Mezkûr firma noksanların ikmaline çalışmaktadır. Yalnız dubaların tekrar boyanması işinde ihtilâf vardır. Firma Atatürk köprüsü dubalarının esaslı bir surette boyanması için fiat farkı istemektedir.

Evlenme töreni

Merhum Abdullah Kâzımiinin kızı ve güzide romancımız Halide Nusretin kız kardeşi, genc şair ve öğretmen İsmetle öğretmen Behram Kürün evlenme törenleri akraba ve dostları arasında tesid edilmiştir. Genc evlilere bahtiyarlık dileriz.

Vefat

Yüksek Mühendis mektebi ve teknik okulu muallimlerinden Fuad Şarmanın eşi ve arkadaşlarımızdan Adil Akbanın kayınvalidesi, Akademi talebesinden Şahabın annesi Saime dün akşam Tanrının rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bu gün öğle vakti Kadıköyünde Bahariyede Sokullu sokağındaki evinden kaldırılarak namazı Osmanağa camiinde kılındıktan sonra Karacaahmed mezarlığına defnedilecektir.

Merhumeye Tanrıdan mağfiret diler, ailesi efradına taziyetlerimizi sunarız.

ADLİYEDE

Sıhhate muzır mal satan bir esnaf mahkûm oldu

Boyalı salam satmaktan Sultanahmed Birinci Sulh Ceza Mahkemesinde muhakeme edilen İsmail Hakkının, sıhhate muzır mal satarak hıfzıssıhha kanununa muhalif hareket ettiği sabit görülerek bir ay hapsine, imalâthanesinin kapatılmak suretile bir ay ticaretten menedilmesine ve kendisinden bir lira da para cezası alınmasına karar verilmiştir.

Vezneciler cinayetinin muhakemesi

Bundan bir kaç ay evvel Veznecilerde tatlıcı Şamlı Hacı Abdülkadiri öldürmekten suçlu Hacı Mollanın muhakemesine Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Maznun, kendisine isnad edilen cürmü inkâr etmiş, şahidlerin celbi için muhakeme talik olunmuştur.

Suriyede muhasamata nihayet verildi

Diğer Fransız müstemlekeleri harbe devam edecekler!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Cenubî Afrika Fransızları General de Gaull'e bir mesaj göndererek Fransız millî komitesinin nihaî zafere kadar mücadeleye devam kararını tasvib ettiklerini ve mezkûr komitenin emrine amade bulunduklarını bildirmişlerdir.

Hariciye Nazırının mühim beyanatı

BordeauX 28 (a.a.) — Matbuat mümessilleri huzurunda mütareke şartları hakkında mütaleat yürüttükten sonra Baudoin sözüne şöyle devam etmiştir:

«— Fransanın silâhtan tecrid edilerek toprakları bu kadar ağır bir surette işgal altında bulunduğu bir sırada Fransız diplomasi şefliği vazifesinin nekadar nazik bir iş olduğunu takdir edersiniz. Maamafih, vazifeme itimadla başlıyacağım, çünkü Fransanın dünyaya lâzım olduğunu biliyorum. Müdafaasını deruhde ettikleri menafii müdrik olan bütün hükûmetler, akıbetleri hakkında hakikî bir endişe duyan bütün milletler, Fransanın baki kalıp inkişaf etmesini temenni etmelidirler. Tarih bize göstermiştir ki bu milletler Fransanın bazan çok zayıf olduğunu gördükleri zaman, onu çok kuvvetli gördükleri zamandan daha az endişeye düşmemişlerdir. Tarihimizde mühim dönüm noktaları teşkil eden bazı muahedelerden almaklığımız icab eden ders de budur. Bu muahedelerden en mühimmi de modern tarihte memleketimizin yaşadığı en uzun sulh devresindeki hududları tayin eden 1815 muahedesidir.

Birleşik Amerikanın dostluğuna güvenebileceğimi biliyorum. Bu dostluklarını bize ispat etmişlerdir. Bize gösterdikleri filî ve faydalı sempatiyi fena günlerimizde iyi günlerimizden daha ziyade göstereceklerinden hiç şüphe etmiyorum.

Büyük Britanya milletinin sempatisine güvenebileceğimi biliyorum. Yanyana kahramanca yaptığımız bir mücadelede, savaş arkadaşımız bulunuyordu. Zannetmiyorum ki Vinston Churchill'in yakınlarda söylediği bir nutukta yaralı Fransaya verdiği şeref dersi, hiç bir zaman İngiliz milletinin derin hissiyatının tercümanı olsun. Zannederim ki, Almanyada, Fransada ve bütün dünyada bu kadar felâketler ve bu kadar harabeler doğuran zıddiyetlerin, hakkaniyet dairesinde hallini Alman hükûmet ve milleti Fransız hükûmet ve milleti kadar arzu ederler.

Bizi ayıran meseleleri halledecek kat'î vesika vücude gelmeden evvel bile İtalyan milletile aramızda çıkmış olan münazaanın nihayet bulmasını ümid ve temenni ederim. Filhakika iki memleket arasında gerek lâtinlik gerekse hıristiyanlık noktalarından öyle bir tesanüd mevcuddur ki, Fransa hükûmeti olsun İtalya hükûmeti olsun, hiç bir hükûmet, uzun müddet bu tesanüdden vareste kalamaz. Bu iki millet muayyen bir şekildeki medeniyete sadık kalacaklardır. Bunun ifası için de aralarında iyi bir itilâfın mevcud bulunması lâzımdır.

Yaşamakta olduğumuz acıklı bu günlerde, kendisine bu kadar rabıtalarla bağlı bulunduğumuz İspanya hükûmetinin bize gösterdiği yardımı unutamıyacağız.

Fakat benim itimadım, her şeyden evvel memleketime karşı baki kalan imanımdan mütevelliddir. Memleketimi düşünerektir ki, bana teveccüh eden ağır vazifeyi ifa ve Avrupa imarının en esaslı elemanını teşkil eden memleketimin yeniden imarı için lâzım gelen temelleri atmak kuvvetini bulmaktayım. Bütün kuvvetimi buna sarfettiğimden şüphe etmeyiniz. Herkesin teşriki mesaîsine ve ilk evvel sizin teşriki mesainize güveniyorum. Sizin Fransadan bahsedeceğiniz tarza göredir ki yabancılar hükümlerini vereceklerdir. Habercilik vazifesini ifa ederken, ne üzerinize aldığınız mes'uliyeti, ve ne de umumî menfaatlerin vikayesi lüzumunu unutmayınız. Unutmayınız ki bu vatan, evvelâ bir kardeşlik meselesidir. Memleketin vahdetini ihlâl edebilecek her şeyden içtinab ediniz. Geçirdiğimiz felâket bu vahdetin nelerden müteşekkil olduğunu bir hayli göstermiştir. Bize düşen vazife, bunu ihlâl edebilecek hiç bir şeyi yapmayıp her dakika takviye ve taalisine çalışmaktır.

İşte bunun içindir ki, şimdiye kadar söylediklerile kabili telif olmıyan Çörçil'in almış olduğu tavır, Fransada kederli bir hayret hissi uyandırmıştır. Fransa, gerek donanmasını, gerek hava kuvvetlerini Almanyaya teslim etmemek için her şeyi yapmış olduğu için, bu hissi daha bariz bir surette çoğalmıştır. Fransız hükûmeti tarafından Londrada protesto teşebbüsleri yapılmıştır. İngilizlerin bu tavırları iki gün evvel Büyük Britanyanın sefirini geri çağırmasile şiddetlenmiştir. Şüphesiz ki sefirin kısa olacağı bildirilen seyahati hakkında izahat verildi ve bu seyahat İngiliz efkârıumumiyesini tenvir noktai nazarından kabili izahtır. Fakat sefirle birlikte sefaretin diğer bütün erkânı da gitmiştir. Bu şerait dairesinde, Fransız-İngiliz yaklaşmasında büyük bir faaliyet göstermiş olan Londradaki Fransız sefiri Corbin istifa etmiştir. Fransız hükûmeti sefirin derhal yerine başka birinin tayinini derpiş etmemekle beraber, Londrada bir maslahatgüzar bırakmıştır. Birleşik Amerika ile münasebatımız iyiliğini muhafaza etmektedir. Ruzvelt daima, taleb edilen yardımı imkân dairesinde vermeğe gayret etmiştir. Amerikan efkârı umumiyesi, Fransanın vaziyeti hakkında büyük bir anlayışlık göstermektedir.»

Hariciye Nazırının temasları

Bordo, 28 (a.a.) — Hariciye Nazırı Baudouin Amerika sefiri Biddle'i, İspanya sefiri Lequerica ve büyükelçi Leon Noel'i kabul etmiştir.

Kabineye alınan yeni Nazırlar

Saint-Sebastien, 28 (a.a.) — Bordodan bildirildiğine göre Mareşal Petain, yeniden dört nazır tayin etmiştir: Pomaret: Mesai Nazırı, Fevrier: Muhaberat Nazırı, Frossard: Nafıa Nazırı, Marquet: Dahiliye Nazırı.

Parlamentonun toplantısı

Bordo, 28 (a.a.) — Bordo'da bulunan âyan ve meb'uslar toplanarak iş hayatının teşkilâtlandırılması, muhacir meseleleri ve sınaî terhis hakkında tetkiklerde bulunmuşlardır. Devlet Nazırı Adrien Marquet, mütarekenin imzasile meydana çıkan meseleler hakkında kendilerine izahat vermiştir. Audiffet ve Parquier'in teklifi üzerine meb'uslar ve âyan azaları, Fransa hükûmeti şefi Mareşal Petain'e sarsılmaz bağlılıklarını bildiren bir takriri kabul etmişlerdir.

İsviçre ile şimendifer nakliyatına başlandı

Bern, 28 (a.a.) — Cenevre ile Fransanın cenubu şarkisi arasında şimendifer nakliyatı yeniden başlamıştır.

Fransadaki elçilerin kararı

Biarritz, 28 (a.a.) — Havas bildiriyor: Halen Biarritz'de bulunan ve Fransız, Belçika hükûmetleri nezdinde memleketlerini temsil eden diplomatlar akdettikleri mühim bir içtimada, Fransız hükûmetinin merkezi hakkında bir karar alınıncaya kadar Biarritz'de kalmağa karar vermişler ve Fransız makamiarile irtibatı muhafaza için bir komisyon teşkil etmişlerdir. Guatemala sefiri Diaz, Efgan sefiri ve Belçika hükûmeti nezdindeki Brezilya sefiri Pitinentel Brandio'dan teşekkül eden bu komisyona Fransadaki Peru sefiri Francisco Garcia Calderon riyaset etmektedir. Meksika sefareti kâtiblerinden Bernaed Brayes komisyonun kâtibi umumiliğini ifa edecektir. Komisyon, Bayonne'a gelmiştir. Bayonne vali muavini Biarritzde buluan kor diplomatiğin vazifesini ifa ederken, geniş bir imtiyazdan istifade edeceğine dair teminat vermiştir.

İngiltere, General De Gaulle'ü lider olarak tanıdı

Londra 28 (a.a.) — General De Gaulle'un tanınması hakkında bu akşam aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

İngiliz hükûmeti, General De Gaulle'u, her nerede olursa olsun, müttefikler davasını tutmak üzere kendisine iltihak eden bütün hür Fransızların lideri olarak tanımaktadır.

Şimalî Afrikaya gönderilen bir General

Madrid 28 (a.a.) — «D.N.B.» Fransız generali Gouraud, dün Tanca'ya gelmiş ve Fransız Fasına doğru yoluna devam etmiştir. General Gouraud, Mareşal Petain tarafından hususî bir vazife ile tavzif olunmuştur. Sanıldığına göre, General Gouraud'nun seyahati, şimalî Afrikadaki kıt'alar yüksek kumandanlığında bazı değişiklikler yapılmasile alâkadar bulunmaktadır.

İzmitin kurtuluş günü

İzmit 28 (Hususî) — Havanın muhalefetine ve çok yağışlı olmasına rağmen şehrimiz düşman işgalinden kurtuluşunun yirminci yıldönümü bu gün bütün İzmit halkının ve köylüsünün iştirakile heyecanlı tezahüratla kutlulanmıştır.

KISA HABERLER

* Madrid 20 (a.a.) — Resmî gazete, Hava Nazırı General Yague'nin istifa ederek yerine eski kurmay reisi Vigon'un tayin edildiğini bildirmektedir.

Rusya Besarabyayı işgale başladı

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

duğunu ileri sürerek tahliye müddetinin bir kaç gün uzatılmasını istemiştir.

İşgal başladı

Moskova, 28 (Hususî) — Sovyet teklifleri Rumanya hükûmeti tarafından kabul edildiğinden, Sovyet kıt'aları 28 haziran günü, Moskova saatile saat 14 te hududu geçmişlerdir. Sovyet kıtaatı başta mızıka ve bayraklar olduğu halde şarkılar söyleyerek Besarabyaya ve şimalî Bukovinaya girmişler ve Çernoviç, Kişnef ile Akkerman şehirlerini işgal etmişlerdir. Kıtaat girerken Sovyet paraşütçülerinin dava evvel beraberlerinde getirdikleri bayraklar mezkûr şehirlerdeki resmî binalara çekilmiş bulunuyordu.

Verilen emre göre Sovyet kıt'alarının akşamdan evvel Bukovina'nın merkezi olan Cernautzi ile Besarabya'da kâin Kişinav'ı ve Dniester nehrinin ağzında bulunan Akkerman şehrinin işgalini tamamlamak lâzımdı.

Alınan ilk haberlere göre işgal sırasında hiç bir hâdise cereyan etmemiş ve Rumen kıt'aları mukavemet etmeden geri çekilmek emrini almışlardır.

Tayyare filoları Sovyet kıt'alarına refakat etmekte, bu kıt'aların gerisinde ve ilerisinde uçmaktadırlar.

Üç Rumen tayyaresi düştü

Moskova 28 (Hususi) — Rumen ordusu Besarabya ve Bukovina'dan çekilmektedir. Hududda her hangi bir hâdise olmamıştır. Yalnız bir mıntakada üç Rumen tayyaresi düşürülmüştür.

Muhtelit komisyon Odesa'da toplanacak

Moskova 28 (Hususî) — Sovyet hükûmeti, tahliye için tespit edilen müddetin uzatılması hakkındaki Rumen teklifini prensip itibarile kabul etmiş ve bu meselenin Odesa'da toplanacak olan Sovyet - Rumen muhtelit komisyonu tarafından kararlaştırılabileceğini bildirmiştir. Odesada toplanacak olan muhtelit komisyon azalığına General Budieni ile General Kozlof tayin edilmişlerdir. Rumen murahhasları henüz tayin edilmemiştir.

Sovyet radyolarının neşriyatı

Moskova 28 (a.a.) — Bütün Sovyet radyoları Besarabya meselesi hakkında şu neşriyatı yaymışlardır.

Son günler zarfında Sovyet ve Rumanya hükûmetleri arasında Besarabya ve şimalî Bukovina hakkındaki ihtilâfın sulh yolile halli imkânı hasıl olmuştur.

26 haziranda hükûmet reisi ve Hariciye Komiseri Molotof Rumanyanın Moskova elçisi Davidesko'ya bir nota vermiştir. Sovyet hükûmeti bu notasında Besarabyanın tarih bakımından Rusyaya aid olduğu ve 1918 de Rumanya tarafından işgal edilmiş bulunduğu hususunda dikkati çekmiştir. Notada Besarabya meselesinin aşağıdaki şartlar dahilinde derhal hallini teklif etmektedir:

1 — Besarabya derhal Sovyetler Birliğine iade edilmelidir.

2 — Bukovinanın şimal kısmı Sovyetler Birliğine terkedilmelidir. (Hududlar notaya bağlı bir haritada gösterilmiştir.)

Sovyet hükûmeti bu notada Rumanya hükûmetinin bu tekliflerini kabul ederek iki memleket arasındaki ihtilâfın sulhan halledileceği ümidinde bulunduğunu bildirmiş ve 27 haziran günü zarfında, Rumen hükûmetinin cevabına intizar ettiğini ilâve eylemiştir.

27 haziranda Rumanyanın Moskova elçisi tarafından Sovyet hükûmetine verilen cevabda Rumen hükûmetinin Sovyet notasında mevzuu bahsedilen meseleleri sulhan hal hususunda mutabık ve Sovyet hükûmetile geniş bir esas üzerine müzakereye amade olduğu bildirilmiş, Sovyet hükûmeti bu müzakereler için mahal ve tarih tayinine davet edilmiştir. Rumanya hükûmeti kendi delegelerini tayin edecektir. Mezkûr hükûmet mezkûr meselelerin hallile iki memleket arasında bir iyi anlaşma ve dostluk hâdis olacağını ümid etmektedir.

Rumanya elçisi, Rumen hükûmetinin Besarabyayı ve şimalî Bukovinayı Sovyetler Birliğine terke amade olup olmadığı hakkında Molotof tarafından irad edilen şifahî suale müspet cevab vermiştir.

Sovyetlerin ikinci notası

Sovyet hükûmeti, Rumen hükûmetine verdiği ikinci bir notada Rumen cevabının sarih olmadığını, zira Sovyet isteklerine vâzıh bir muvafakati ihtiva etmediğini bildirmiştir. Sovyet hükûmeti, Davidesko'nun beyanatına ıttıla . hasıl ederken Rumen hükûmetinin kendisile mutabık kalmağa amade olduğunu kabul etmek mecburiyetindedir. Buna binaen aşağıdaki hususları teklif eder:

1 — Rumen kıtaatı mevzuubahs araziyi 28 haziran saat 14 ten itibaren dört günlük bir vade zarfında boşaltmalıdır.

2 — Sovyet kıt'aları Cernovitz, Kişinef ve Akkerman'ı 28 haziranda işgal edeceklerdir.

3 — Rumen hükûmeti mevzuubahs topraklardaki bütün resmî dairelerle demiryolu ve şose tesisatının sağlam ve masun bir şekilde himaye ve tesliminden mes'ul olacaktır.

4 — Rumen ve Sovyet mümessillerinden mürekkeb muhtelit bir komisyon mezkûr toprakların tahliyesinden doğacak meseleleri hal için toplanacaktır.

Bundan başka, Sovyet hükûmeti bu notasında Rumanyanın 28 haziran saat 12 ye kadar cevab vermesini istemektedir.

28 haziran saat 11 de Rumanyanın Moskova elçisi aşağıdaki cevabı vermiştir:

«— Rumen hükûmeti Besarabya ile şimalî Bukovina'nın askerî işgali ve bu toprakların tahliyesi şartlarına mutabık olduğunu bildirir. Bununla beraber mezkûr tahliye için tespit edilen vadenin uzatılmasını istemiştir.»

Sovyet hükûmeti işgalin bir kaç saat tehiri hususunda mutabık olduğunu bildirmiştir.

Hükûmet, muhtelit komisyona mümessil olarak General Koslor ile General Boldin'i tayin etmiştir. Komisyon Odesada toplanacaktır.

Sovyet teklifleri Rumanya hükûmeti tarafından kabul edilmiş olduğundan Sovyet kıt'aları 28 haziran sabahı saat 2 de hududu geçmişlerdir. Mezkûr kıtaat evvelâ şu şehrin işgaline tevessül etmektedir:

Çernoviç, Kişinef ve Akkerman.

Rumen kabinesinde değişiklik

Bükreş 28 (Hususî) — Kral Karol birçok nazırları değiştirerek yeni bir kabine kurmuştur. Rador ajansı, kabinenin şu suretle tadil edildiğini bildirmektedir:

Hariciye Nazırı Gigourtu, Başvekâlet müsteşarı yeni partinin erkânıharbiye reisi Gurdarianu, Haricî Ticaret Nazırı Christu, Diyanet İşleri Nazırı Ciolbanu ve Diyanet İşleri müsteşarı Svicianou istifa etmişlerdir.

Meclis reisi Vaida - Voyvod Başvekâlet müsteşarlığına, Senato reisi Argentoianou Hariciye Nezaretine, Inculetz ile Nistor müsteşarlıklara, İktısad Nazırlığına vekâlet eden Canciav Haricî Ticaret Nezaretine ve Propaganda Nazırına vekâlet eden Giuresku da Diyanet İşleri Nezaretine tayin edilmişlerdir.

Parlamento toplantıya çağırıldı

Bükreş 28 (Hususî) — Rumen parlamentosu temmuzun birinci pazartesi günü saat 16 da fevkalâde toplantıya davet edilmiştir.

Salâhiyettar mehafilde temin edildiğine göre, Rumen hükûmeti, her hangi diğer yabancı bir devlet tarafından vâki olacak talebleri şiddetle redde karar vermiştir.

Umumî seferberlik başladı

Bükreş 28 (Hususî) — Kabine bu akşam saat 17 de Başvekil Tatareskunun riyasetinde bir içtima akdetmiştir. Hariciye Nazırı Sovyet ültimatomundan sonra tahaddüs eden vaziyet hakkında izahat vermiş ve Sovyet taleblerinin ne gibi şerait altında kabul edildiğini anlatmıştır.

Kabine, Hariciye Nazırının izahatını tasvib etmiş ve memleketin müdafaası için yeni ihtiyat tedbirleri almak hususunda Millî Müdafaa Nazırı tarafından yapılan teklifleri kabul etmiştir.

Bu akşam neşredilen Kral emirnamesi, bu geceyarısından itibaren mer'i olmak üzere, Rumanyada bütün kara, deniz ve hava kuvvetlerinin umumî seferberliğini ilân eylemektedir. Bu tedbirin sebebi hakkında hiç bir resmî izahat verilmemektedir. Maamafih, öğrenildiğine göre, bu, Sovyet meselesine karşı değil, fakat Rumanya hududlarında vukua gelebilecek diğer ihtilâflarla alâkadar bütün ihtimallere karşı ihtiyati bir seferberliktir.

Rumanyada matem: Sinemalar ve tiyatrolar kapandı

Bükreş 28 (Hususî) Bükreş radyosu, hükûmetin kararile sinemaların, tiyatroların ve her nevi eğlence yerlerinin üç gün müddetle kapanacağını ilân etmiştir. Bükreş radyosu da dün geceden itibaren musiki neşriyatına nihayet vermiştir. Millî matem işareti olan bu hal bütün Rumanyada üç gün devam edecektir.

Mültecilere yardım

Bükreş 28 (Hususî) — Sovyetlere terkedilen araziden ayrılan Rumen mültecilerine yardım için hususî bir komisyon kurulmuştur.

Kral Karol, Hitler'e mesaj mı gönderdi?

Nevyork 28 (Hususî) — Almanya büyük elçisi doktor Fabricius, hükûmetile müzakere etmek üzere bu gün tayyare ile Bükreşten Berline hareket etmiştir. Elçinin Hitler'e hitaben Kral Karol'un bir mesajını hâmil bulunduğu söylenmektedir.

Sovyet donanması harekâta iştirak etmiyor

Bükreş 28 (Hususî) — Sovyet donanmasının Tuna ağzına geldiğine ve Sovyet ordularının harekâtına iştirak ettiğine dair deveran eden şayialar tekzib edilmektedir.

Yugoslavyadaki akisler

Belgrad 28 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Hırvatistanda Agram civarında bulunan Başvekil Svetkoviç dün akşam tayyare ile Belgrada dönerek Harbiye Nazırı General Nediç ve Hariciye Nazırı Çinçer Markoviç'le görüşmüştür.

Times'in mütaleası

Londra 28 (a.a.) — «Times» gazetesi başmakalesinde şöyle yazmaktadır:

«Rusyanın Rumanyaya tevcih ettiği bu talebleri Almanya ve İtalyanın muvafakatile yapmış olduğu tahmin olunabilir. Fakat Balkanlarda Sovyet nüfuzunun artması ne İtalyanın ne de Almanyanın menafiine şüphesiz uygun düşmez.»

Times gazetesi bu mütaleyı söyledikten sonra Rus hareketinin Bulgaristan ve Macaristanı da harekete getirerek Dobruca ve Transilvanya için Rumanyaya mütalebat serdetmeleri ihtimalini tetkik etmektedir. Times'e nazaran Almanya Macaristana şimdilik çok aculâne talebler ileri sürmemesini tavsiye etmiştir. Diğer taraftan Alman hükûmeti ağlebi ihtimal Rumanyayı da kendi nüfuzu altında bulunan memleketler arasına ithal etmek ister. Kral Karol'un son hareketleri de bu yolda bir yakınlaşmanın ilk adımlarını teşkil etmiştir.

Tediyat tatil edildi

Bükreş 28 (a.a.) — Sovyet kıt'aları, bu gün öğleden sonra Besarabyaya ve şimalî Bukovina'ya üç noktadan girmişlerdir. Rumanya ordusu, terkedilen araziden çekilmektedir.

Bütün Rumanyada tediyat tatil edilmiştir.

Resmî harb tebliğleri

Alman karargâhı bildiriyor

Führer'in umumî karargâhı 28 (a.a.)— Ordu Başkumandanlığı bildiriyor: Mütareke muahedesinde derpiş edildiği veçhile sahilde hareket eden Alman seri kıt'aları dün akşam Bayonne'un cenubunda İspanya hududuna varmışlardır. Bu suretle Alman kıt'aları Fransada bütün Manş ve Atlas sahilini işgal etmektedirler. Alman hava kuvvetleri 28 haziran gecesi orta İngilterede silâh fabrikaları ve cenub İngilteresinde limanlar üzerine muvaffakiyetli taarruzlar yapmışlardır. İnfilâkler ve büyük yangınlar görülebilmiştir. 27 haziranı 28 hazirana bağlayan gece, İngiliz tayyareleri, batı Almanyasile şimal Almanyası üzerinde uçmuşlardır. Muhtelif yerlere ve ezcümle evlerin üzerine bombalar atılmıştır. Bir miktar ölü ve yaralı vardır. Gece avcılarımız 3 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. 27 haziranda İngiliz tayyareleri Belçika - Holanda sahilleri üzerinde uçmuşlardır. Bu tayyarelerden altı tanesi avcılarımız tarafından hücum edilerek düşürülmüştür. Kalın bulutların himaye ettiği iki düşman tayyaresi Hanovre'e kadar ilerileyerek bombalarını atmağa muvaffak olmuşlardır. Bir miktar ölü ve yaralı ve maddî hasar vardır. Stavanger Sola hava meydanı üzerine yapılan bir taarruz teşebbüsü esnasında bir İngiliz tayyaresi sahile varmadan denize düşürülmüştür. Deniz kuvvetlerinin dâfi topları iki düşman tayyaresi düşürmüştür. Düşman 27 haziranda hava muharebeleri esnasında cem'an 12 tayyare kaybetmiş, dâfi topları ise 4 tayyare düşürmüşlerdir. Bir Alman tayyaresi dönmemiştir.

İtalyan karargâhı bildiriyor

İtalyada bir mahal, 28 (a.a.) — İtalyan umumî karargâhının 17 numaralı tebliği: Şimal ve şarkî İtalyan Afrikasında hava kuvvetlerimiz parlak ve keşif hareketlerde bulunmuşlardır. Bingazi hududunda düşmanın ve İngiliz motörlü kıt'alarının gerileri muvaffakiyetle bombardıman edilmiş ve hasara uğratılmıştır. Hava muharebelerinde Asmara civarında bir İngiliz tayyaresi karaya inmek mecburiyetinde kalmıştır. Sağ kalan mürettebatı esir edilmiştir. Asab civarında bir düşman tayyaresi düşürülmüş, diğer bir tayyare de ciddî hasara uğratılmıştır.

Bulgaristanda

(Baştarafı 1 inci sahifede)

bilhassa Rumanyada cereyan eden hâdiselerden sonra tahaddüs eden vaziyeti tetkik etmiş, uzun müzakerelerden sonra Bulgaristan tarafından Rumanyadan mütalebatta bulunmak için zamanın müsaid olmadığı neticesine varmıştır. Bazı nazırlar, Dobrucanın derhal Bulgaristana iadesini Rumanyadan istemek talebinde bulunmuşlarsa da, ekseriyet bu teklifin aksine karar vermiştir.

Gazeteler mütalea dermeyan etmiyor

Sofya, 28 (Telefonla) — Bulgar gazeteleri, Rumanya hâdiseleri hakkında mütalea dermeyan etmiyerek sadece telgraf haberlerini neşretmekle iktifa ediyorlar.

Bulgaristan bitaraf kalacak

Sofya, 28 (Telefonla) — Rumanyada umumî seferberlik ilânı haberi Bulgaristanda büyük bir alâka uyandırmıştır. Salâhiyettar mehafilde Rumanya ile Macaristan arasında müsellâh ihtilâf zuhur ettiği takdirde Bulgaristanın bitaraf kalacağı beya nedilmektedir.

Berlin ve Ruma ile temaslar

Sofya, 28 (a.a.) — «Stefani» Sofya hükûmeti Sovyetler Birliği tarafından Rumanyaya tevdi edilen talebleri öğrendikten sonra derhal Berlin ve Roma hükûmetlerile temasa geçmiştir.

Bulgaristanın mutalebatı

Sofya, 28 (a.a.) «Stefani» Bulgaristan Hariciye Nazırı, İtalya ve Almanya sefirlerile Sovyetler Birliğinin Rumanyaya karşı hareketi hakkında uzun bir mülâkatta bulunmuştur. Bulgar siyasî mahfillerinde, Bulgar talebleri meselesi, Sovyetler Birliğinin Rumanyaya karşı aksiyonu neticesinde husule gelen vaziyetin çerçevesi içinde mütalea edilmektedir.

Uzakşarkta vaziyet

(Baş tarafı birinci sahifede)

ihtilâf imkânlarından bahsetmişse de Japonyanın nazarında ancak Fransada bulunan meşru hükûmet vardır.

Japonyanın Felemenkten istekleri

Tokio 28 (a.a.) — Japonya Hariciye müsteşarı Tani'nin Holanda elçisi General Pabst ile bu günkü mülâkatları esnasında, Holanda Hindistanındaki bazı Japon menafii hakkında müzakereler cereyan etmiştir.

Bu mülâkatın başlıca mevzuunu, şarkî Holanda Hindistanı mahsulü iptidaî maddelerin daha fazla miktarda Japonyaya satılması arzusile, Holanda Hindistanı arazisindeki Japon ticarî müesseselerile Japon tebaasının kanunî vaziyetlerinin sarahat kesbetmesi meselelerinin teşkil ettiği zannolunmaktadır.

Pekindeki İngiliz sefaretine bomba atıldı

Peiping 28 (a.a.) «Reuter» — Bu sabah erken, buradaki İngiliz büyük elçiliği kapısından içeriye bir bomba atılmıştır. Bomba, büyük bir tarraka ile patlamış, fakat yalnız bir Çinli müstahdem hafif surette yaralanmıştır. Bombayı atmış olan adam, kaçmağa muvaffak olmuştur.

Çunking'deki İngiliz konsolosluk binaları tahrib edildi

Çunking 28 (a.a.) — Çunking ve civarı, Japon tayyareleri tarafından şiddetle bombardıman edilmiştir. İngiliz diplomatik mümessilliği binası, İngiliz başkonsolosluğu binası, tamamile tahrib edilen binalar arasındadır. Amerikan Metodist hastanesi de büyük hasar görmüştür.

İngiliz - Japon anlaşması

Tiençin, 28 (a.a.) — Son günlerde Tokyoda imza edilen anlaşma ahkâmına tevfikan Tiençin İngiliz imtiyazlı mıntakasına 10 Japon jandarması ikame edilecektir. Bundan başka Tiençin Japon jandarma şefi binbaşı Ohta İngiliz ve Japon polis makamları arasında irtibat zabitliği vazifesi görecektir. Japon jandarmalarının vazifesi, tethişçilikten şüpheli kimselerin evlerinde yapılacak tabarriyat esnasında İngiliz polislerine refakat etmektir.

Bütün fırkalar feshediliyor

Tokyo, 28 (a.a.) — «Stefani»: Japon matbuatının bildirdiğine göre Japonyada bütün partilerin feshine doğru bir hareket başlamıştır. Kokumin gazetesinde temmuzun başlangıcında bu hususta ilk neticelerin belli olacağı yazılmaktadır.

Yabancıların vaziyeti

Tokyo, 28 (a.a.) — Resmî membadan alınan malûmata istinad eden Japon Hariciye Nezareti sözcüsü, Mingkiang'da bulunan 60 kadar yabancı tebaanın hayatta olduklarını ve muhasamata rağmen yabancılara aid bina ve ticaret müesseseleri ve misyoner mekteblerinin bir zarara uğramadıklarını bildirmektedir.

Çine gönderilen silâhlar

Londra 28 (a.a.) — Boimaine - Yunnan tarikile Çine yapılan silâh sevkiyatı için Tokyo hükûmetinin talebi hakkında Times diyor ki:

«Londrada işaret edildiğine göre, meşhur Boimaine yolile Çine giden harb malzemesinin büyük bir kısmı Amerikadan daha az nispette de Sovyetlerden gelmekte ve esaslı sevkiyat Sinkiang'dan Mongolistana geçirilerek yapılmaktadır. İngiltere ihracat yapmak için ihtiyacından fazla harb malzemesine malik değildir ve Hongkong'dan harb malzemesi geçmemiştir. Tokyo bu talebleri İngiltereye yapmakla İngiliz hükûmetinin bu günkü endişelerinden azamî istifade temin etmek gayesindedir.»

Japon heyeti Hitler'le görüştü

Tokyo 28 (a.a.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Japonya Hariciye Nezaretinin söz söylemeğe salâhiyettar bir memuru, Japon misyonu şefi Sato'nun İtalyadan avdetinde Berlinde Hitler ve Von Ribbentrop'la mülâkatta bulunduğunu teyid etmiştir.

Japon Hariciye Nazırı bu gün nutuk söyliyecek

Tokio 28 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre, Hariciye Nazırı Arita, yarın, kabine toplantısından sonra, radyoda bir nutuk söyliyerek Avrupadaki son inkişaflar karşısında Japonyanın millî siyasetini izah eyliyecektir.

SPOR

Bu hafta yapılacak millî küme maçları

Millî küme maçlarının geri kalan oyunlarına pazar günü Şeref sahasında devam edilecektir.

Bu haftaki fikistüre göre iki hafta evvel aynı sahada karşılaşmış olan Fenerbahçe ile Vefa, Galatasarayla da Beşiktaş takımları maç yapacaklardır.

Fenerbahçe, Vefa maçı saat üç buçukta yapılacak, bu oyunu hakem Sami idare edecektir. Beş buçukta yapılacak Galatasaray, Beşiktaş maçını da Ahmed Âdem idare edecektir.

Bu maçlardan evvel Galatasaray, Vefa B takımları karşılaşacaklardır.

Hisarla Bebek arasındaki yüzme müsabakası

Galatasaray kulübü tarafından geçen sene yapılan Boğazı geçme müsabakası cumartesi günü yapılacaktır. Anadoluhisarından başlayıp, Bebekteki Galatasaray denizcilik lokali önünde bitecek müsabakaya şimdiye kadar 32 yüzücü kaydedilmiştir.

Müsabakaya saat dörtte başlanacak, ve derece alan yüzücülere kulüb tarafından madalyalar verilecektir.

Şişli - Pera maçı

Bu gün Şeref stadında saat 17.30 da Şişli - Pera takımları, Şişli Çocuk Esirgeme kurumu menfaatine bir meç yapacaklardır.

Gül kupası maçları

İstanbul Atletizm Ajanlığından:

30/6/940 pazar günü yapılacak olan Gül kupası atletizm müsabakasında aşağıda isimleri yazılı hakemlerin Fenerbahçe stadında 14 te hazır bulunmaları rica olunur.

Âdil Giray, Semih Türkdoğan, Firuzan Tekil, Mufahham Elmen, Tevfik Beker, Ragıb, Melih, Cemal Venç, Ali Besim, Receb, Ogan, Parokos, Halûk, Hekimoğlu, Hagopyan, Musa Kâzım Uzunoğlu, Cemal Uzunoğlu, Mufahham. Muzaffer Baloğlu, Vasfi Ekimen, Hilmi Tahir, Yasumis, Sakalak, Sadık, C. Başaran, Fethi Dincer, Nihad Sümeralp, Semerciyan, Afif Bilek, Süleyman.

Güneş kulübünün kongresi

Güneş kulübünden:

Beden terbiyesi teşkilâtına intıbak için yapılması icab eden fevkalâde kongre 30/6/940 pazar günü İstinyedeki kulüb merkezinde toplanacaktır. Sayın azanın teşrifleri rica olunur.

Beylerbeyi kulübünün toplantısı

Görülen lüzum üzerine 30/6/940 tarihine musadif pazar günü saat 19 da fevkalâde bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır. Kayıdlı azanın belli gün ve saatte yurd binasını teşriflerini rica ederiz.

Alman - Yunan iktısadî anlaşması

Atina 28 (a.a.) — «D.N.B.» Alman - Yunan ekonomik görüşmeleri neticelenmiş ve bir anlaşma imzalanmıştır.

Manştaki İngiliz adaları silâhtan tecrid edildi

Londra 28 (a.a.) — Manş denizindeki adaların askerlikten tecrid edilmiş olduğu, bu akşam resmen bildirilmektedir.

Dahiliye Nezaretinin bu hususta neşrettiği tebliğ şöyle demektedir:

«İngiliz - Norman adalarına pek yakın Fransız arazisinin Almanya tarafından işgali üzerine, bu adaların askerlikten tecrid edilmesine karar verilmiş ve buradaki bütün askerî kuvvetleri, tam teçhizatile geri çekilmiştir.

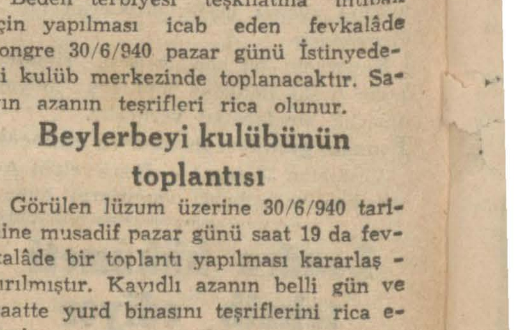
Harb Albümü
Harb sahasında alınmış hakikî fotoğraflar
Tanınmış askerî mütehassıslarımızın dün, bugün ve yarın hakkındaki düşünceleri, tahminleri
10 kuruş
Cumartesi Çıkıyor

Yasemin Dalları

Tefrika: 1 — Yazan: SERVER BEDİ

Birinci kısım

— 1 —

Aziz radyoyu kapadı ve ayağa kalktı. Elleri cebinde, ağır ağır, balkonun kapısına doğru gidiyordu. Yan gözle karısına baktı. Saliha, kitab rafının önünde, bir şey arayan insandan ziyade bir şey düşünenin hareketsiz duruşile elini bir cilde uzatıyor, ateşe dokunmuş gibi hemen geri çekiyordu. Kocasına döndü. Aziz biraz evvelki münakaşanın tazelenmesinden korktuğu için, havanın yağmurlu olduğunu bildiği halde balkona çıktı.

Yıldızsız ve renksiz bir yaz gecesiydi. Sıcak suda ıslanmış bir kadın avucu gibi nemli, ılık, yasemin kokan bir hava Azizin yüzünü kapladı. Sabahtanberi yağan yağmur dinmişti. Fakat şimdi, köyün her zamanki seslerine, tren düdüğüne, ağustosböceklerine ve köpek seslerine alışmış bir kulak için tam bir sessizlik vardı. Balkonun kapısı açıldı ve Saliha, karnını tahta parmaklığa dayayan Azizin yanına geldi.

— Çok şey! dedi.

Münakaşa başlayacaktı. Aziz, derin bir nefes alarak, tahammülünün hududunu karısına hissettirmek istedi. Saliha kocasından biraz uzaklaştı ve tekrarladı:

— Çok şey ki çok şey!

Aziz onu değil, geceyi dinleyormuş gibi mırıldandı:

— Yağmur dinmiş. Hiç toz yoktur şimdi. Şoföre haber yollayım, bir gezinti yapalım mı?

Kadın taştı:

— Aziz! Kabil değil inanmam. Senin şimdi hiç bir şey düşünmeden, rahat rahat bir gezinti yapabileceğine inanmam. Sen de merak içindesin, muhakkak. Görüyorum. Saklama. Radyonun başında kıvranıyordun. En sevdiğin keman sololarını bile dinlemedin. Kabına sığamıyorsun. Ne gezintisi? Gözlerin kapıda. Fakat benimle bu bahsi konuşmak istemiyorsun. Biliyorum ama, kendi kendine soruyorsun: «Nerede kaldı? Niçin bana haber vermedi?»

— Hayır, daha son vapur var, ümidimi kesmiş değilim, fakat iyi bildin, bu bahsi kapatalım, esasta anlaşamıyoruz.

Kadın meşru bir mücadele sebebi yakalamış gibi sesini yükseltti:

— Esas!.. Esas dediğin nedir? Esas kızımızın saadetidir. Esasta niçin anlaşamıyacakmışız? Hayır... Bahane... Siz baba kız ittifak etmişsiniz... Seni bilirim... En korktuğun şey buydu... Sizden ayrı yaşarken, dokuz sene, hep bunun kâbusu içindeydim. Bunun, bu felâketin önüne geçmek için, gururumu teptim, geldim. Ne kadar geç kalmışım!

Kadın hıçkırmağa başladı. Balkonun hizasını aşan çam ağaclarının dallarını sallayan rüzgâr yağmur damlalarını savuruyordu. Aziz içeri girdi. Karısının daha neler söyleyeceğini biliyordu. Kendisini bir de onunla ihtilâfına aid meselelerin cenderesine kaptırmanın sırası değildi. Elleri arkasında, ağır ağır yürürken gözü telefona ilişti. «Niçin telefon etmiyor?» diye düşündü. «Serbest değil mi? Telefon etmesi lâzımdı. Son vapurla da gelmezse anası çıldırır.» Saate baktı. Yirmi üçü geçiyordu. Karısı gibi, fakat içinden, tekrarladı: «Çok şey, evet, çok şey ki çok şey!»

Saliha da balkondan içeri giriyordu. Kocasının o endişe ânını sıcağı sıcağına yakalamış gibi üstüne geldi ve önünde durdu:

— Sıkılıyorsun! dedi, gizleme, sen de benim gibi, hayır, benden beter halecandasın. Aziz! Ben seni bilmez miyim, yavrucum?

Kocasını iki omzundan da hafifçe tuttu ve devam etti:

— Bir şey var, Aziz, bir felâket var, benden saklayorsun. Bu kızın başında bir şeyler dolaşıyor, sen bunu biliyorsun ve gizleyorsun benden, Aziz!

— Hayır!

— Evet, yavrucum, ben aldanmam. Bir haftadanberi, geldiğim gündenberi hissediyorum. Bahçede, merdivenin önünde ilk karşılaştığımız ânı hatırlayor musun? Dokuz senelik ayrılık... Oh... Fenayım... Unut demin söylediğimi... Ben yalnız Hale için değil tabiî, senin için de geldim. O ilk ân... Her şey o zaman anlaşılır değil mi? Güzeldi o ân. Birbirimizi tekrar bulduk. Sen bana doğru ağır ağır gelirken aramızdaki... o... o müthiş dokuz seneyi çiğneyordun. Beni yaseminlere doğru götürdüğün zaman içimde hiç bir sukutu hayal korkusu yoktu. Mes'uddum. Seni de çok neş'eli görüyordum. Çamın altında bir saat konuştuk. Her şey mükemmeldi. Kirlenmiş ve buruşmuş bir sevgi, yıkanıyor ve ütüleniyordu. Artık ne sen o pratik ve hoppa adamdın. ne de ben o romantik ve hırçın kadın... Birbirimizi üzen kusurlarımızı hiç düşünmeden konuştuk. Fakat hatırlarsın. Bir türlü sen Halenin bahsini açmıyordun. Bir türlü ben kızımı, dokuz senedir topu altı defa yüzünü gördüğüm kızımı soramıyordum. Aramıza bütün şeytanları üşüştüren mesele... Evde yok muydu? Olsa boynuma sarılmağa gelirdi. Boynuma sarılır mıydı? Ondan da şüphem vardı. Çünkü sen, yarabbi, kim bilir o materyalist fikirlerinle o kızın kalbini nasıl çelikleştirdin. Buna muvaffak olmuş muydun? Meraktan, hasretten ve meraktan ölüyordum. Nihayet sordum, ben sordum: «Hale evde değil mi?» Değilmiş. Yarım saat sonra geldi. Ana kalbi, onun benim boynuma sarılmasını beklemeden ben onu kucakladım. Yarabbi!..

Saliha mendilini gözlerine götürdü Aziz, içinden: «Sen hep o romantik mahlûksun!» diyordu. Karısının bunları söyleyeceğini biraz evvel nasıl hissetmişti! Bundan sonrasını da biliyordu: Saliha Haleyi tenkid edecekti. Bundan müsaid zaman mı olur? İşte serbest terbiyenin neticesi... Geceyarısı olmuş, kız ortada yok. Anası, babası meraktan ölüyor. Salihanın haklı çıkması için ele geçmez bir fırsattı bu. Aziz hem ondan endişesini gizlemek, hem de bu bahsi kesmek için radyonun önüne oturdu.

Telefon çalıyordu. Saliha kocasından evvel aletin başına geldi.

Aziz yerinden fırladı ve bağırdı:

— Saliha, bırak!

O kadar sert söylemişti ki, kadın, korkusundan ziyade, uzun ayrılık senelerindenberi unuttuğu bu vahşi tona karşı hayretinden, kocasına baka kaldı. Fakat Aziz yaklaşmadan evvel Saliha telefonu yakalamıştı. Reseptörü avucunda sıktı ve bütün vücudü mücadele hummasile gerildi. Aleti kulağına götüremiyor ve kocasından gözlerini ayıramıyordu: Aziz, atletik vücudile, şoförü veya bahçıvanı döğmeden biraz evvel yaptığı gibi yumruklarını açıp kapayarak ve soluyarak dimdik duruyordu. Sanki boyu biraz daha uzamış ve etleri taş gibi katılaşmıştı.

[Arkası var]

RADYO

Bu günkü program

TÜRKİYE RADYODİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu:
Dalga uzunluğu:
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
Ankara Radyosu T. A. P.:
31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

13,30 Program ve memleket saat ayarı, 13,35 Ajans haberleri, 13,50 Müzik (Türk musikisi) Çalanlar: Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Fahri Kopuz, Refik Fersan, I — Okuyan: Mefharet Sağnak. II — Okuyan: Mustafa Çağlar. 14,30 Müzik: Riyaseticumhur Bandosu (Şef: İhsan Künçer) 15,15 - 15,30 Müzik: Dans müziği (Pl.)

18,30 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18,30 Müzik: Radyo Caz Orkestrası (Şef: İbrahim Özgür) 19,00 Konuşma. 19,15 Müzik: Saz eserleri (Türk musikisi) Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 19,30 Müzik: Halk türküleri. Azize Tözem ve Sarı Receb. 19,45 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 20,00 Müzik: Fasıl heyeti (Türk musikisi) 20,30 Konuşma (Günün meseleleri). 20,50 Müzik (Türk musikisi). Çalanlar: Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Fahri Kopuz. I — Okuyan: Mahmud Karındaş. II — Okuyan: Radife Erten. 21,20 Serbest saat, 21,30 Konuşma (Radyo gazetesi) 21,45 Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın). 22,30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham-tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 22,50 Müzik: Küçük Orkestra programının devamı. 22,50 Konuşma (Ecnebi dillerde - yalnız kısa dalga postasile) 23,00 Müzik: Cazband (Pl.) (Saat 23,20 ye kadar yalnız uzun dalga ile) 23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Günün Bulmacası

Soldan sağa:

1 — Müthiş eziyet. 2 — Edebiyatçılardan, doldurma. 3 — Okunur, demiryolu. 4 — Bir harfin okunuşunun tersi, küçük yığın. 5 — Bir musiki âleti, duvardaki tertibat. 6 — Köle, bir edat. 7 — Bir vapurumuzun ismi, ikametgâh. 8— Bir aded, bir işi yapmaklık. 9 — Yamyassı olan, dişi değil.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hayvan midesi. 2 — Manevî leke, sesin yüksek ve incesi. 3 — Pata gelme, yabancı değil. 4 — Efrad, askerî. 5 — Bulgar Kralının ismi. 6 — Sıfat edatı, bir devletin parası. 7 — Anadolunun eski ağaları (cemi) 8 — Gece eğlence yerlerinden, terazinin kısımlarından. 9 — Ok bununla atılır, yakın yer.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	İ	S	K	E	N	D	E	R	■
2	Ş	U	U	R	■	E	Z	O	P
3	L	A	P	A	■	L	A	K	E
4	E	L	A	Z	I	K	■	A	R
5	T	■	■	İ	R	■	P	■	İ
6	M	O	R	L	A	Ş	A	N	■
7	E	T	İ	■	K	A	Y	A	Ş
8	K	A	Y	A	■	R	■	S	İ
9	■	G	A	Z	A	L	İ	■	N

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Kartal Şubesinden:

Şubemize kayıdlı 327, 328, 329 doğumlu bütün yabancıların her gün zevalden evvel aşağıda yazılı günlerde müracaatleri ilân olunur.

327 cuma, 328 cumartesi, 329 pazartesi, 327 salı, 328 çarşamba, 329 perşembe.

***

Beşiktaş Askerlik Şubesinden:

1 — Orta askerî ehliyetnamesi bulunan lise ve daha yüksek mekteb mezunları 1 temmuz 940 tarihinde yedek subay okuluna sevkedileceğinden bu tarihte şubeye gelmeleri.

2 — Gedikli erbaşların künyeleri tetkik edilmek üzere hemen şubeye müracaatleri ilân olunur.

***

Kadıköy Yerli Şubesinden:

1 — 336 doğumlular ve bu doğumlularla muameleye tâbi olan doğumluların son yoklamalarına 1/7/940 tarihinden itibaren başlanacaktır.

3 — Yoklamaya her gün saat dokuzdan on ikiye kadar şube binasında devam edilecektir.

3 — Hangi mahallelerin hangi güne kadar yoklamalarının devam edeceği mahallâta tebliğ edilmiştir.

4 — Alâkadarların vaktinde müracaatleri ilân olunur.

ÜROLOG OPERATÖR Prof.
Bahaeddin Lûtfi Varnalı
Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya Aprt. No. 2. Telefon: 42203.

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

RUHLARINI EVLİD OKUTTURULACAK

Sabık Galatasarayürü Bay Salih Arif Potamoz ve mahdumu Yerli Mallar Pa müstahdemininden Şerif İzzet Potamozun ölümleri senei de münasebetile ruhlarına ithaf edilmek üzere yarınki pazar Beylerbeyi İskele camiinde öğle namazını müteakib Bürhan, Hafız Hasan, Hafız Abdürrahman, Hafız Rahim, Hane, Hafız Nuri, Heybeliada camii imamı Hafız Osman ve Duacmend tarafından mevlidi nebevî okutturulacaktır. Akrabatlarile arzu edenlerin teşrifleri rica olunur..

NİK

Faik Lûtfi Soyayza Soyay ile elektrik yüksek mferinden Zeki Elbinin nikâh meldün Beyoğlu nikâh salonunda davetliler huzurunda icra edilnaraflara saadetler dileriz.

EVL

Merhum Hâmid kan kızı Saadet Utkanla mimad Tek oğlu yüksek mühendis Tek nikâhlandılar.

Raşid Rıatrosu

Halide Pjaber
29 haziran cumünü akşamı Beylerbeyi İskelesu bahçesinde (Karmakarışıl 3 perde
Heyet her cumaşamı Beylerbeyi İskele tiyartcesindedir.

Halketi

29 cumartesi aksimde (Altıntepe) bahçesinde LDIZ).
2 temmuz salı Beşiktaş Haşim Bey bahçesind

Kayıb çantası arr
Geçen hafta si günü Taksimle Tünel a küçük bir para çantası içi elmas yüzük düşürülmüştür getiren namuslu vatandannun edilecektir.
Adres: Bomamvay istasyonu İzzetpaşa eski kimyager Hulki, yel apartımanı numara 1 de 1

ANAPJEN
Dr. İl Sami
İstreptokok, okok, pnömokok, koli, piyklerin yaptığı çıban, yara, al cild hastalıklarına karşı çrli taze aşıdır.

Satılık dil hattı ve vet
400 metre tovil ve 8 aded vagonet satılılata posta kutusu 1150 ye bla müracaat.

Dr. İHN SAMİ
GONO AŞISI
Belsoğukluğu tilâtlarına karşı pek tesirli ve sıdır. Divanyolu Sultanmahmubesi No. 113.

Bütün yaz güzel çiçeklerile bahçenizi ve apartımanlarınızı süsleyecek olan
Felemenk menşeli ve saksılara dikilmiş
Muhtelif çeşidli ve katmerli
BEGONYA
Soğanlarını tanesi 40 kuruştan
Dördüncü Vakıf han 4 üncü kat No. 18 de bulabilirsiniz. Tel: 23426

Açık arttırma ile fevkalâde satış

1940 haziranın 30 uncu pazar günü sabah saat 10 da Taksimde, Ayazpaşa caddesinin nihayetinde Dolmabahçeye inen merdivenlerin başında meşhur Çam Palas apartımanının 5 numaralı dairesinde mevcud ve profesör Winterstein'e aid gayet zarif eşyalar ve saire açık arttırma ile satılacaktır.

Hakikî Alman mamulâtı Şen füme ile yapılmış emsalsiz bir büfe, gene ayni mamulâttan gayet zarif bir kütübhane, Parke akaju bir aded asrî gayet zarif yatak oda takımı, (dolabı üç kapılı) 130 parçadan mürekkeb safi gümüş ve tamam bir çatal bıçak takımı, Bavaria ve sair meşhur markalı sofra için güzel tabak takımları, haylı parçalardan mürekkeb Sizile kristal müteaddid su ve bardak takımları, som gümüşten mamul ve gayet zarif hayli portkart, ekmeklik, vazo, jardinierğ tabak ve saire. Müteaddid çay takımları, Yıldız markalı ufak tabaklar, likör takımları, renkli ve kesme kristal bakara ayaklı vermut bardakları, bir büyük ve altı ufak boldan mürekkeb safi gümüş kaplı emsalsiz bir şampanya takımı, kristal salatalık, kompostoluk ve vazolar, safi gümüş emsalsiz bir çay takımı, Blö Blan ve sair duvar tabakları, meşhur Espanyol ressamlarından J. Gindranın üç aded yağlı boya tabloları, hakikî Sevr bir kutu, porselen hayli zarif biblo ve heykeller, iki koltuk ve 1 kanapeyi havi deri takım, gene 3 parçadan mürekkeb ve kadife kaplı gayet rahat ve yepyeni salon takımı, güzel işlenmiş oymalı bir büfe Lui Kenz istilinde, briç masaları, marketeri ve sair dikiş masaları, som mavundan 9 parçalı Lui Kenz salon takımı, hakikî Şam işi mozaik hayli eşyalar, sedefli tabureler, 24 plâğı havi Kolombina portatif bir gramofon, hakikî Avrupa mamulâtı 8 parçadan mürekkeb hasır takım, mavun ministr yazıhane, istorlu kartonier, aynalı ve aynasız dolablar, son mavundan mamul hakikî İngiliz mamulâtı gayet zarif bir şifonier, 2 kişilik hakikî İngiliz bronz karyola, Hol için tonet bir kanape ve iki koltuk, portmanto, mutfak takımları ve sair hayli ev eşyaları. Anadolu ve Acem halıları.

Askerîelere öğretmen yetiştirilmek üzere talebe alınacak

1 — Askerî l askeri öğretmen yetiştirilmek üzere Harb okulu kadrosuna alebe alınacaktır.
2 — Bu talel Harb okulu talebesi olarak Ankarada Dil-Tarih-Coğrafya Fsinde yabancı dil tahsili görecek ve askeri öğretmen yetiştirilerdir.
3 — Kabul şl :
A — Haluluna giriş şartlarını tamamen haiz olmak.
B — Liunluk imtihanını vermiş olmak.
C — Yal dil bilgisi yukarı derecede bulunmak.
4 — İsteklile seçilmek suretile alınacak talebeler ingilizce, fransızca, almbranşlarına taksim ve fakültenin 940 : 941 tedrisatına iştirak leceklerdir.
5 — İsteklilevrak ve vesikalarile Harb Okulu Komutanlığına ve fazla tafsilâtak isteyenlerin de Askerî Liseler Müfettişliğine müracaat etl ilân olunur. (5470)

Trah Belediye Riyasetinden :

Belediye şehri «60» lira asli maaşlı doktorluğu münhaldir. Kadın hastalıl mütehassısı olmak şartile bu evsafı haiz ve teadül kanununa tan bu miktar maaşı alabilecek vaziyette bulunan taliblerin Sıhha İçtimaî Muavenet Vekâletine müracaatleri ve Belediyemize de mat vermeleri ilân olunur. (5113)

Zeytinbu Arslan Çimento Fabrikasından:

Zeytinbı Çimento Fabrikasile Yeniköyde kâin taşocağı işçi lokanta ve bakkaeri münhaldir. Bunları işletmeye talib olanların malî ve sosyal vaziyini gösteren vesikaları hâmilen mezkûr Fabrika Müdürlüğüne müreleri.

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî Merkezinden :

Aşağıda evsafı yazılı

ADED MOTÖR'ün

Mkasa suretile satın alınacağı ve ihalesinin 3/7/940 çarşam günü saat onda Kızılay İstanbul Satış Deposu Direktiğünde icra edileceği ilân olunur.

Al	Devir	Kilovat	Volt
	1400	1,1	220/380
	945	7	220/380
	2750	1	220/380
	2880	7	220/380
	2900	13.5	220/380
	1400	2.2	220/380
	1420	1.5	220/380
	1450	2.5	220/380
	710	1.8	220/380
	2800	0.074	220/380
	1445	3.3	220/380
	2820	0.75	220/380
	940	2.2	220/380

Kıymetli Bir Mülk Almak İsteyenlerin Nazarı Dikkatine

İstanbul Sultanhamam Hobyar mahallesinin Âşirefendi kütüphanesi sokağında 30, 32, 34 kapı numaralı Küçük Ticaret hanı (Selânik Bankası denmekle maruf) 940/20 dosya numarasile ve izalei şüyu suretile temmuz ayının üçüncü çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar elyevm Sultanahmedde Tapu dairesinin alt katında bulunan Birinci Sulh Hukuk Hâkimliği tarafından satılacaktır.

Han, 339 metre murabbaı üzerine mebni ardiye ve mağazaları havi ve dört katlıdır. Arzu edenlerin müzayede günü mahallinde bulunmaları.

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden :

İstanbul Umumî Meclisi Azasına:

İstanbul Umumî Meclisinin 3/7/940 çarşamba günü saat 14 te bir günlük fevkalâde toplantı yapması takarrür ettiğinden sayın azanın muayyen gün ve saatte Umumi Meclis salonunu teşrifleri rica olunur.

RUZNAME :

1 — Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinin müstakbel şekli hakkında Riyaset makamının teklifi. (5500)

MUAMELE VERĞİSİ
Kanununa tâbi müesseselerin tutacakları
YENi
iTHALÂT ve iHRACAT
imalât ve Muamele
Defterleri çıkmıştır.
Satış yeri : İNKILÂB KİTABEVİ
İstanbul, Ankara caddesi No. 155

Devlet Orman İşletmesi Çoruh Revir Âmirliğinden:

1 — Devlet Orman İşletmesi Çoruh Revir Âmirliği Balıklı ormanları kat'iyatından ve Hopaya 20 kilometre mesafede Çifteköprüde istifli 108 metre mikâb ve 797 desimetreye muadil 269 aded kabuklu Kızılağac tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
2 — Arttırma 1/7/940 pazartesi günü Artvinde Revir Âmirliğinde yapılacaktır.
3 — Beher metre mikâbın muhammen bedeli on bir lira altmış altı kuruştur.
4 — Muvakkat teminat doksan beş lira on dört kuruştur.
5 — Şartname suretleri Revir Âmirliğinde ve Bölge Şefliklerinde görülür.
6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte Artvin Revir Âmirliğine müracaatleri. (5248)

İstanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli	Teminat	
1999,00	299,85	Taksim kazinosuna bitişik salon tavanının tezyini
1953,00	292,95	Taksim kazinosuna bitişik salonun döşeme inşaatı.

Keşif bedellerile teminat miktarları yukarıda yazılı işler 2490 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin B fıkrasına göre ve ayrı ayrı pazarlık suretile yaptırılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 2/7/940 salı günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin teminat makbuz veya mektubları, Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatle alacakları fennî ehliyet ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (5502)

Cerrahpaşa, Haseki, Beyoğlu, Zührevî hastalıklar hastanelerile Zeyneb Kâmil Doğumevinin yıllık ihtiyacı için lüzumu olan yaş sebze kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 13647 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 1023 lira 56 kuruştur. Talibler toptan veya hastaneler itibarile ayrı ayrı teklif yapabilirler. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 15/7/940 pazartesi günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (5499)

Devlet Orman İşletmesi Çoruh Revir Âmirliğinden:

1 — Devlet Orman İşletmesi Çoruh Reviri Civati ormanı kat'iyatından ve Hopaya 2 kilometre mesafede Çifteköprü mevkiinde 224 metre mikâb 165 desimetre mikâba muadil 709 aded kabuklu kızılağac tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
2 — Arttırma 1/7/940 pazartesi günü Artvinde Revir Âmirliğinde yapılacaktır.
3 — Beher metre mikâbının muhammen bedeli on lira otuz altı kuruştur.
4 — Muvakkat teminat 174 lira 18 kuruştur.
5 — Şartnameler Çoruh Revir Âmirliğinde ve Bölge Şefliklerinde görülür. İsteklilerin muayyen gün ve saatten evvel Revir Âmirliğine müracaatleri. (5249)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

CİNSİ	Miktarı	Muhammen B. Lira	K.	%7.5 teminatı Lira	K.	Eksiltmenin Şekli	Saati
Eczayı tıbbiye	59 kalem	549	00	41	17	Açık eksiltme	16
Elektrik malzemesi	2 »	442	50	33	18	» »	16,30

1 — Müfredat listeleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem eşya hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.
2 — Muhamemn bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.
3 — Eksiltme 2/7/940 salı günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
4 — Listeler sözü geçen şubede tetkik edilebilir.
5 — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatleri. (5428)

Yozgad Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

1 — Hastanemize 30 ar lira aylık ücretli iki hastabakıcı.
2 — 50 lira aylık ücretli ameliyathane işlerinden anlayan bonservisli bir hastabakıcı.
3 — 40 lira aylık ücretli bir aşçıbaşı alınacaktır. Aşçıbaşının yanında bir ikinci aşçı ve bir de bulaşıkçı vardır.
4 — Evsaf ve şeraiti haiz olanların bonservis ve hüsnühal kâğıdlarını istidalarına raptederek Baştabibliğe müracaatleri ilân olunur. (5389)

Devlet Orman İşletmesi Aband Keremali Revir Âmirliğinden:

Ormanın ismi	Taşınacak tomruk M3	Taşınacağı depo	Bir M3 nin muhammen taşıma ücreti
Kocayanık başı	752	Tokurcun	425
Hâmidbey koruluğu ve Kaynaştepe	1082	Çakallık	650
Büyük yayla	518	Çakallık	625
Orta yayla ve	2000	Çakallık	625
Çatma	2000	Samanpazarı	425

İşletmemizin Dikmen bölgesi dahilinde üç parçada mevcud köknar ve kayın tomruklarının muhtelif depolarımıza nakli açık eksiltme ile müteahhide verilecektir. Her üç parça için ayrı ayrı yapılacak eksiltmeye aid şartnameler Ankarada Orman Umum Müdürlüğü ile İstanbul Orman Müdürlüğü ve Düzcede Revir Âmirliğimizde görülebilir. Eksiltmeye iştirak edeceklerin 6/7/940 cumartesi günü saat onda % 7,5 teminat ve evrakı lâzimelerile birlikte Düzcede Revir Âmirliğimiz binasında müteşekkil Komisyona müracaatleri ilân olunur. (5239)

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

Matbaamıza imtihanla bir daktilo alınacaktır. Orta mekteb mezunu olması şarttır. Lise mezunu olanlar ve lisan bilenlerle seri yazanlar tercih olunacaktır. (5491)

KOK FiATLARI

Eti Bank Ereğli Kömür işletmeleri Müessesesinden :

2/12889 No.lı Heyeti Vekile kararile tasdik edilen 5 No.lı Koordinasyon Heyeti kararı mucibince kok kömürü işlerinin tanzimi müessesemize tevdi edilmiş olduğundan, Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer şehirler için tespit edilen satış fiatlarile umumî satış şeraiti aşağıda bildirilmiştir.

1 — FİATLAR (Karabük Gazhane Sömikok için ayni fiat: Tonu T. L.

a) ANKARA
Asgarî bir vagon, hamule senedi üzerindeki D. D. Yolları tartısı mucibince olmak üzere müessesemizin veya müessesemiz şeraitinde çalışacak olup Belediyece gösterilecek talî depoların satış fiatı : 23,30
Müessesemizin Merkezi depolarile yukarıda tavzih edilen şekildeki talî depolarda müşterinin vesaitine teslim satış fiatı (Gazhane deposu merkezi depomuz mahiyetindedir) 24,—

b) İSTANBUL
Müessesemizin ve gene müessesemiz şeraitinde çalışacak olup keza Belediyece gösterilecek talî depo sahiblerinin depolarında ve Gazhanelerde müşterinin vesaitine teslim : 21,—

c) İZMİR
Alsancakta Belediye Gazhanesinde müşterinin vesaitine teslim (İzmir kok satış işleri İzmir belediyesine verilmiştir). 24,—

d) DİĞER ŞEHİRLER
Bu şehirlere Banka tarafından satışlar ancak (FOB) yapılabileceğinden fiatlar şöyledir :

	Sömikok	Karabük
Fob Zonguldak	16,10	21,60
Fob Karabük	—	18,50

NOT :

Bu şehirlerde kok almak isteyen satıcılar, eğer o şehir Belediyesi Eti Banka bir bayi göstermemişse kendi namlarına serbestçe sipariş verebilirler. Ankara, İstanbul, İzmir haricindeki Askerî makamlar veya sanayi müesseseleri ihtiyacı için kok kömürü almak isteyenler Ankaraya Eti Banka müracaat ederler. Bu şehirlerdeki teshin koku satış fiatı yukarıdaki fob fiata nakliye ve ton başına muayyen bir kârın ilâvesile mahallî Belediyelerce tespit edilecektir.

Yukarıda mevzuubahs askerî makamların ve kıtaatın talebleri müteahhidlere mukaveleleri muhteviyatına göre teslim edilir.

İstanbul, İzmir ve Ankarada Eti Bank Merkezi depolarile, Gazhaneler ve Eti Bank şeraitinde çalışacak, yani onunla ayni fiattan satış yapacak olup Belediyece gösterilecek talî depolar haricinde kalacak semt depoları keza Belediyelerce gösterilir. Ve bunların satış fiatları mahalli Belediyelerce tayin olunur.

2 — MÜRACAAT YERLERİ : Telefon No.

	Telefon No.
Ankara : Eti Bank Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesi	3006
İSTANBUL EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ KOK SERVİSİ (Tophane İskelesi caddesi No. 28.	44767
ZONGULDAK: EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ KOK SERVİSİ	145
Diğer şehirler : Eti Bank Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesi - Ankara	3006

3 — Talî depolar : Talî depo adresleri Belediyeler tarafından ilân edilecektir.
4 — Tediyat: Kok bedelleri tamamen peşin olarak tediye edilecektir.
5 — Teslimat :

Resmî devair ve müessesatın derhal bağlantılarını yapmaları ve ihtiyaclarını azamî 31/10/1940 tarihine kadar tesellüm etmeleri mecburidir. Aksi takdirde müessese taleblerinin vakti zamanile is'af edilmemesinden mes'ul bulunmıyacaktır.

Ankara ve İstanbulda kalörifer tesisatı bulunan hususî bina sahibleri ihtiyaclarını mahallî Belediyeler vasıtasile en geç 15/7/940 tarihine kadar müessesemize bildirecektir.

6 — KOK CİNSLERİ :

Ankara, İstanbul, İzmir için her cins kok kömürü için tek satış fiatı kabul edilmiş olduğundan bunların sureti tevzii hakkında tanzim edilmiş talimatname mucibince tevziat yapılacaktır.

Hususî tevzi şartları aşağıda gösterilmiştir :

— Kalöriferi olan resmî devair ve müessesat, apartıman vesair binalar Karabük ve bir kısım Gazhane koku kullanacak, mütebaki Gazhane kokları Gazhanenin bulunduğu semtin ihtiyacına tahsis edilmiştir.
— Sömikok, taleb edildiği ve stok vaziyeti müsaid olduğu takdirde, sobada yakılmak üzere mubayaa edeceklere verilecektir.

7 — STOK :

Ankara(İstanbul ve İzmirde talebleri karşılayacak miktarda stoklar tesis edilmiş olduğundan ihtiyacların sırasile karşılanması için alâkadarların yukarıdaki adreslere müracaatleri.

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Yüksek Münakalât Vekâletince bu kere tasdik buyurulan İskenderun limanına aid yeni tarifenin 1 temmuz 1940 tarihinden itibaren tatbikatına geçileceği alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân olunur. (5200)

Harita Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu Reisliğinden :

Harita Genel Direktörlüğü için Komisyonda mevcud nümunesine göre pazarlıkla (55) aded mahruti çadır alınacaktır. Muhammen bedeli (4950) liradır.

İhalesi 5 temmuz 940 cuma günü saat 10 da Cebecide Harita Genel Direktörlüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Taliblerin (372) liralık muvakkat teminat makbuzlarile Komisyona müracaatleri. (5367)

Toptan Tamirat ve Temizlik Malzemeleri Satın Alınacak

Ankara Elektrik ve Havagazı T. A. Şirketlerinden :

Şirketlerimizin bir senelik tamirat ve temizlik malzemeleri toptan satın alınacaktır.

1 — Bu malzemeler ekseriyetle hırdavat, elektrik, demir ve temizlik eşyalarından ibarettir.
2 — Bunlara aid tanzim edilen listeler tahrirî müracaat mukabilinde meccanen verilir.
3 — Talibler gerek ihtiyacımız bulunan malzemelerin cümlesine ve gerekse iştigal ettikleri branşı alâkadar eden kısımlarına ayrı ayrı teklif mektubu verebilirler.
4 — Bu işe aid teklif mektublarının en geç 24/7/1940 tarihli çarşamba günü saat 15 te Şirketler Müdürlüğüne tevdi edilmiş olması şarttır.

CADDE BOSTAN GAZİNOSU

Bayan AYTEN idaresinde

Bugün ve yarın

Matine ve Suare Dansan

Millî Saraylar Müdürlüğünden :

1 — Dolmabahçe sarayının saat kulesi cihetindeki büyük methal kapısile iç ve yan taraflarındaki duvarların ve müdiriyet dairesile mütenazırındaki diğer binanın harici sıva, badana ve yağlıboya tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Yapılacak tamiratın tahminî bedeli dört bin dört yüz on yedi lira yedi kuruştur.
3 — Bu tamirata müteallik birinci keşif cetvelile şartnamelerin birer suretleri pazardan başka her gün Dolmabahçe Milli Saraylar müdürlüğü kaleminden alınabilir.
4 — Eksiltme temmuzun on birinci perşembe günü saat on beşte Milli Saraylar müdürlüğü binasında yapılacaktır.
5 — Muvakkat teminat üç yüz otuz iki liradır. Bu paranın eksiltmenin yapılacağı vakitten bir saat evveline kadar Malsandığına yatırılmış olması lâzımdır.
6 — Eksiltmeye girecek olanlar Ticaret Odasına kayıdlı bulunacaklar ve şimdiye kadar başka yerlerde yaptıkları tamirat işlerine dair elde ettiği vesikalarla bu vesikaları göstermek suretile eksiltme gününden evvel Milli Saraylar mimarlığından ayrıca alacakları fenni iktidar şehadetnamesini ve teminat parası makbuzunu muayyen zamandan yarım saat evveline kadar eksiltme heyetine tevdi edeceklerdir. (5189)

Bostancı

iskele kazinosu

Bu akşam: Bayan

SAFİYE

ve arkadaşları **KONSERİ,** 10 kişilik saz heyeti iştirakile **CAZ ve VARYETE** numaraları.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Malzemenin adı	Miktar	Muvakkat teminat	Zarfların tevdi Günü	Saati
a - Kılavuz, matkab, rayba, testere ve saire gibi muhtelif alât	222 kalem	250 Maktuan	12/7/1940	15
b - Koyu gri renkte paltoluk kumaş	2500 M.	900 »	8/7/1940	14

1 — Yukarıda yazılı her iki kalem malzeme kapalı mektubla fiat istenmek suretile satın alınacaktır.
2 — Şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
3 — Teklif mektublarının şartnamedeki tarifat dairesinde hazırlanarak yukarıdaki gün ve saatlere kadar 4 üncü kattaki levazım memurluğuna imza mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (5342)

Boğaziçinin nefis ve temiz havasını teneffüs etmek ve meşhur hünkâr suyunu bol bol içmek istiyenler

Sarıyerde Hünkâr Suyu Mesiresine

gitmelidirler. Her Pazar INCE SAZ takımı da vardir.

Bolu Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Düzce - Akçakoca yolunun 1 + 716 — 27 + 350 kilometreleri arasında 20755 metre uzunluğunda şose inşa edilecektir.
2 — Kapalı zarf usulile 55122 lira 46 kuruş keşif bedeli üzerinden eksiltmeye çıkarılan bu inşaat 9/7/940 tarihinde salı günü saat on beşte Vilâyet Daimi Encümeninde ihale edilecektir.
3 — Eksiltme şartnamesi, mukavele ve fenni ve hususi şartname, metraj ve keşif hulâsası cetvelleri Bolu Nafıa müdürlüğünden 2 lira 76 kuruş bedelle alınacaktır.
4 — İstekliler Ticaret Odası ve ehliyet vesikalarını mektublarına koyacaklardır. Muvakkat teminat 4135 liradır. Nafıa müdürlüğüne müracaatleri. (5019)

ALTIN HİLÂL

ÇOCUK PUDRASI

Yeni doğan ve Beşikteki yavruların nazik cildlerinde husule gelen ter, sivilce ve pişiklere karşı en müessir olan ALTIN HİLÂL Çocuk pudrası her anne tarafından tercihen kullanılmaktadır. Her eczane ve ecza depolarında bulunur. Fiatı 15 kuruş. Deposu:

CAN LÂBORATUARI

İş Bankası arkası No. 5. İstanbul

İstanbul Vakıf Paralar Müdürlüğünden : Memuriyet İlânı

İdaremizin muhasebe, ikraz ve icra servislerinde üç vazife için 13/7/940 tarihine musadif cumartesi günü saat on ikide müsabaka imtihanı icra kılınacaktır. Askerlikle ilişiği olmayan taliblerin imtihan şartlarını öğrenmek üzere Vakıf Paralar Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (5378)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası.
Şube ve ajans adedi: 265.
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası buulnanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	aded	1,000	liralık	4,000	lira	100 aded 50 liralık	5,000 lira
4	»	500	»	2,000	»	120 » 40 »	4,800 »
4	»	250	»	1,000	»	160 » 20 »	3,200 »
40	»	100	»	4,000	»		

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Memleketin en yüksek okuyucusu

Bayan MUALLA

ve kemanî **SADİ** Her PAZAR

ÇUBUKLU Kazinosundadır

Ayrıca : Hafız BURHAN riyasetindeki mükemmel SAZ heyeti ve okuyucu bayanlardan NEVZAD ALTINOK, BELKİS ALTINOK, SAADET ve arkadaşları iştirak edeceklerdir.
Saz, Ses, Manzara, Hava ve Su gibi beş hususiye ti bir araya toplayan bu müstesna mesirenin bütün inceliklerinin zevkini muhter em halkımızın takdirine arzedilir.

Kayseri İskân Müdürlüğünden :

Pınarbaşı kazasının Potuklu köyünde yaptırılacak beheri 832 lira 40 kuruş bedeli keşifli tip 8 den 44 tek ve Boran köyünde aynı tip ve bedeli keşfili 50 tek kârgir evlerin kapalı zarfla ihalesinde talib zuhur etmediğinden 2490 sayılı eksiltme kanununun 40 ıncı maddesine tevfikan bir ay zarfında pazarlıkla yeniden eksiltmeye konulmuştur. İhaleleri 940 yılı temmuzunun 1 - 8 - 15 - 22 nci günlerine musadif pazartesi saat 15 te İskân dairesinde teşekkül edecek komisyon tarafından yapılacaktır. Taliblerin ihale gününde yüzde yedi buçuk teminat mektub veya makbuzlarile komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. «3324» (5449)

Her akşam: Harbiyede

BELVÜ

Bahçesi Alaturka Kısmında

20 kişilik saz heyetile

HAMİYET YÜCESES

Bestekâr Tamburî

Salâhaddin Pınar

Kemanî **NUBAR TEKYAY**

ZENGİN MİLLI ve ARAB OYUNLARI

Varyete numaraları

Telefon : 80791

Kütahya Tayyare Birliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Kütahya Tayyare Birlikleri için mayıs 941 sonuna kadar aşağıda tahmini miktar ve tutarları yazılı birinci nevi ekmek ve sığır eti eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 12 temmuz 940 cuma günü Kütahya Merkez Komutanlığındaki Komisyonumuzda yapılacaktır.
3 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.
4 — Birinci nevi ekmeğin muvakkat teminatı 2100 lira ve sığır etinin 1215 liradır.
5 — Şartnameleri görmek isteyenler her gün Komisyona müracaat edebilirler.
6 — Eksiltmeye iştirak edecek olanlar kanunun icab ettirdiği vesaik mevcud olmak şartile teklif mektublarını 12 temmuz 940 cuma günü «ekmek için saat onda, sığır eti için saat on dörde kadar makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına vereceklerdir. (5259)

	Miktarı	Muhammen bedeli	EKSİLTME Gün	Saati
Birinci nevi undan ekmek	280,000 Kilo	28,000 Lira	12 temmuz 940	11
Sığır eti	70,000 Kilo	16,100 Lira	12 temmuz 940	15

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî Merkezinden:

25 aded 28.5 X 46 X 37

25 aded 18.5 x 31 x 25.5

Eb'adında Cem'an 50 aded

GRAFİT DÖKÜM POTASI'nın

Münakasa suretile satın alınacağı ve ihalesinin 2/7/940 tarih salı günü saat onda Yenipostane civarında Kızılay İstanbul Satış Deposu Direktörlüğünde icra edileceği ilân olunur.

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

Kalay ve nişadır fiatları

2. numaralı ilân :

Kalayın maliyet fiatına toptancılar tarafından azamî gayrisafi % 15, perakendeciler tarafından azamî gayrisafi % 10, kalıp nişadır için toptancılar tarafından azamî gayrisafi % 25, toz nişadır için azamî gayrisafi % 20 ve her ikisi için perakendeciler tarafından azamî gayrisafi % 20 kâr zammının komisyonumuzca muhik görüleceği ve bu maddelerde toptancı ile perakendeci arasında mutavassıt için kâr payı kabul edilmiyeceği ilân olunur. (5457)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden :

Tophanedeki Ford antreposunda mevcud idaremize aid tanklara dökme suretile teslim şartile pazarlıkla 250 ton motörinle beşer ton benzin ve gaz satın alınacaktır. İsteklilerin bu hususiaki tekliflerini nihayet 6/7/940 tarihine kadar Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna bildirmeleri ilân olunur. (5455)

ÇUBUKLU MEMBA SUYU

Sıhhî tesisatı havi suyumuzun İstanbul bayii yoktur. Her istiyen Çubukluda çeşmemizden serbest alabilir. Ancak Adalar, Bakırköy, Yeşilköy haric olmak üzere. Ali Böke'ye müracaat.

Orhangazi Asliye Hukuk hâkimliğinden:

Orhangazinin Heceler köyünden olup ikametgâhı meçhul Şükrü oğlu Halile:

Karınız Hatice Uzun tarafından aleyhinize açılan boşanma davasının duruşması olan 21/6/940 günü mahkememize gelmeniz için gazete ile ilânen tebligat yapıldığı halde gelmediğinizden hakkınızdaki muhakemenin gıyaben icra edileceğine dair gıyab kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan, işbu ilânın gıyab kararı makamına kaim olduğu ve beş gün içinde itiraz edebilmeniz ve duruşmanın 19/7/940 tarihinde saat 10 a talik edildiği ilânen tebliğ olunur. (27858)

Mide, barsak ve iç hastalıkları muayenehanesi

Dr. Y. Hallacyan

Taksim (Eski Talimhanede) Abdülhak Hâmid caddesi, Sabiha apart. No. 12, daire No. 4

Ayvalık hâkimliğinden:

Ayvalık ve Bergamada zeytinyağı, zeytin ve pamuk ticaretile müştagil Mehmed Dalay hakkındaki konkordatonun tasdikına dair verilen 14 haziran 940 tarih ve 309 esas 148 karar No. lı hükmün kat'ileştiği icra ve iflâs K. nun 300 üncü maddesine tevfikan ilân olunur. (5451)

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâcdır.

Herkes kullanabilir.

İlânen tebliğ

Marmara Müskirat İnhisarlar eski memuru Muzaffere:

Bandurma icra memurluğundan:

Ağırceza mahkemesinin 15/9/930 gün ve 86 sayılı ilâmile Bandırma hazinei maliyesine borcunuz olan (3033) lira 74 kuruşu ödemeniz için (Eskişehir satınalma komisyon reisi yarbay nezdindeki) adresle adınıza çıkarılan icra emri gösterilen adreste bulunmadığınız gibi yeni ikamet yeriniz de belli olmadığından tebliğ edilmeden geri verildiği için işbu tebliğin tarafınıza ilânen yapılmasına icra hâkimliğince karar verilmiş olduğundan bu ilânın neşri ferdasından itibaren yazılı borcun beş gün içinde ödenmesi lâzımdır.

Bu müddet içinde borcu ödemezseniz tetkik merciinden veya temyiz ve yahut iadei muhakeme yolile aid olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmedikçe cebrî icra yapılacağı ve gene bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (27858)

ZAYİ — İstanbul İthalât Gümrüğünün 50101 sayı 13/5/938 günlü beyannameye aid 294866 sayılı ve 666 lira 48 kuruşluk gümrük makbuzunu zayi ettik. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur.

Yedikulede Debbağ İsmet ve kardeşleri

Sahib ve Başmuharriri: **YUNUS NADİ**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 120,000 ton kömürün bir sene zarfında Havzadan İstanbul Silâhtarağa elektrik fabrikası vincinin bakraclarına kadar nakli, mektubla fiat istemek suretile yaptırılacaktır.
2 — Muvakkat teminat 16950 liradır.
3 — Talibler hazırlanan mukavele projesini idare levazım müdürlüğünde tetkik edebilirler.
4 — Tekliflerin en geç 3/7/940 çarşamba günü saat 12 ye kadar imza mukabilinde idare levazım müdürlüğüne verilmiş olması lâzımdır. (5430)

Her gün Büyükdere

BEYAZ PARK'ta ROSELL

Kadın Orkestrası

Varyete numaraları

BOL NEŞ'E

DİKKAT : 6 temmuz cumartesi akşamı **MÜNİR NUREDDİN** ve arkadaşlarının ilk **Yaz Konseri** için masalarınızı tedarik ediniz.

Yaş Meyva ve Sebze Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinden :

2834 numaralı kanunun hükümlerine tevfikan kurulan birliğimiz genel kurulunun 15 temmuz 1940 pazartesi günü saat 14 te Meyva Hali 69 No.da Birlik Merkezinde toplanacağını alâkadarlara bildiririz.

RUZNAME:

1 — Yönetim kurulu ile murakıb raporlarının okunması ve yönetim kurulunun ibrası.
2 — Bilânço ve fiat farkı hesablarının tetkik ve tasvibi
3 — Yönetim kurulu ile murakıbların intihabı.
4 — Yönetim kurulu hakkı huzurlarile murakıb ücretlerinin tayini
5 — Yönetim kurulu raporunda yazılı hususatın müzakere ve karara raptı.

Yenipostane caddesi, Yeni VALDE hanı altında 3/50 numaralı mağazayı

ALTIN ÇAPA

Açmıştır.

Deri ve köselesini büyük titizlikle seçerek birinci sınıf işcilikle kunduralarını kendi imalâthanesinde yapan ALTIN ÇAPA mevsimin en şık ve son moda iskarpinlerini saygı değer bayan ve baylarımızın bir defa görmelerini diler.

Satılık hurda demir Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü İktısadî İşletme Müdürlüğünden:

1 — Ankarada Keçiören şosesi üzerinde kâin İktısadî İşletme Müdürlüğü bahçesinde mevcud tahminen 15-20 bin kilo raddesinde hurda demir aksamı mahallinde satılıktır.
2 — Almak isteyenler mahallinde her vakit mezkûr demirleri görebilir.
3 — 5/7/940 tarihinde taliblerin verecekleri en yüksek ve muvafık fiat ile mahallinde toptan satılacak olan mezkûr demirleri görmek ve fazla tafsilât almak üzere Ankarada Keçiören şosesi üzerindeki eski Ziraat mektebi yanında İktısadî İşletme Müdürlüğüne şimdiden müracaat edilebilir.
4 — Satış tarihi olan 5/7/940 tarihinden bir gün evveline kadar maktuan 100 lira depozito akçesinin İktısadi İşletme veznesine yatırmaları lâzımdır. Telefon No: 1145. «3056» (5231)

Satılık Ham Üstüpü

Malatya Bez ve İplik fabrikaları Türk Anonim Şirketi Adana Mensucat fabrikasından kırk beş ton beyaz ham üstüpü satılacaktır. Taliblerin mezkûr fabrika idaresine veya Malatyada Şirket merkezine müracaatleri. (5467)

Bolu Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Düzce - Hendek yolunun 4 + 650 — 12 + 350 kilometreleri arasında 3660 metre mikâbı ocak taşı ocaktan ihrac, nakil ve kırılarak istif edilecektir.
2 — Kapalı zarf usulile 13432 lira 20 kuruş keşif bedeli üzerinden eksiltmeye çıkarılan bu iş 9/7/940 tarihinde salı günü saat on beşte Vilâyet Daimi Encümeninde ihale edilecektir.
3 — Eksiltme şartnamesi, mukavele ve hususi ve fennî şartname ve metraj ve keşif hulâsa cetvelleri Bolu Nafıa müdürlüğünden 70 kuruş bedelle alınacaktır.
4 — İstekliler Ticaret Odası ve ehliyet vesikalarını mektublarına koyacaklardır. Muvakkat teminat 1008 liradır. Nafıa müdürlüğüne müracaatleri. (5020)

BÜYÜKADA : Nizam caddesinde

TİLLÂ Lokanta ve Dansing'i

Telefon : 56 . 210

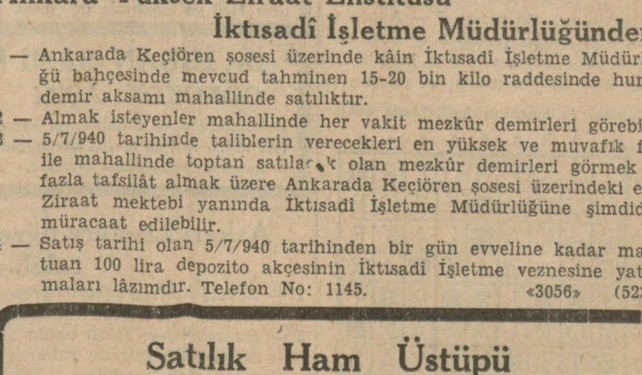

Her gün açık havada gölgeli palmiyeler altında ve Marmara nezareti karşısında ÖĞLE taamı, TE ve DİNE DANSAN, saat 18 den gece saat 2 ye kadar MÜKEMMEL ORKESTRA.

Tabldot ve alakart taam. Lûtfen sofralarınızı evvelden tutmanız rica olunur.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	Muhammen Aylığı Lira	K.
Haydar	Sinanağa camii	24	Meşruthane	7	50
»	» »	26	»	5	00
»	» »	28	»	5	00
Eğrikapı, Hacılyas			Hocaali camii	1	50
Fatih, Nişancı	Cami arkasında	33	Ahşab tekke	6	00
Yenipostane karşısında Valde hanında		48	Oda	30	00
» » » »		49	»	30	00
Çakmakçılarda Sümbüllühan üst katta		34	»	5	00
Tahtakalede Balkapanı hanı avlusunda			Cami odası	5	00
Çarşıda Çuhacı hanı üst katta		19	Odanın nısıf hissesi	2	50
Koğacıdede	Çarşamba	141-143	Baraka oda ve arsa	3	00
Mahmudpaşada Kürkçü hanı alt katta			Kemer dükkân	15	00
Balıkpazarı	Yumurtacılar	50	Dükkân	7	50
Mercan	Harbiye	20	»	9	00
Kumkapı, Muhsinehatun	İbrahimpaşa	30	»	2	00
Çarşıda	Uncuoğlu	14	Yarım kemer dükkân	2	00
Küçükmustafapaşa	Mollahüsrev	34	Dükkân	1	50
Çarşıda	Kazazlar orta	68-69	»	1	00
»	Bodrum hanı alt kat	28	Dükkânın nısıf hissesi	1	50
»	Kesecilerde	126	Dükkânın 8/36 hissesi		22
»	Cevahir bedesteninde	43	Dolab		60
Sultanahmed	Cankurtaran	9	Halen ahır	1	50
Fatih, Nişancı	Kocadede		Takke bahçesinin müfrez kısmı	1	50
Kumkapı, Kürkçübaşı	İskele	11-25	Arsa	43	00
Yeni Postane karşısında Valde hanının bodrum katında, kalorifer yanında			Depo	60	00
				Seneliği	
Terkos gölünde			Göl sazları	102	50

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 941 mayıs sonuna kadar.

				Aylığı	
İskenderpaşa	Öksüzler	3	Arsa	5	00

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 943 senesi mayıs sonuna kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 9 temmuz 940 salı günü saat on beştedir. İstekliler Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (5402)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden :

İşletme ihtiyacı için on beygirlik dizel motörlü bir vinç açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Muhammen bedeli «1600» lira ve muvakkat teminatı «120» liradır.

İhalesi 11/7/940 tarihine raslıyan perşembe günü saat «15» te Galata rıhtımındaki Umum Müdürlük binasında toplanacak Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.

Şartname her gün sözü geçen Komisyonda görülebilir. (5312)